

REGATUL ROMÂNIEI

MONITORUL OFICIAL

PREȚUL ABONAMENTULUI

În țară: 1.200 lei anual; 600 lei pe șase luni; 300 lei pe trei luni.
 Pentru autorități județene și comune urbane, 1.800 lei anual.
 Pentru comune rurale, 600 lei anual.
 În străinătate, lei 3.600 anual.

Abonamentele încep la 1 Ianuarie, 1 Aprilie, 1 Iulie și 1 Octombrie,
 fără a trece dintr'un an financiar în altul; ele se pot face și lunar
 însă numai înaintea aceluiași an financiar.

Orice abonament la particulari se plătește cu anticipație.
 Abonamentul la *Dezbatările Parlamentare* costă 50 lei lunar și este
 scutit de școala la *Monitorul Oficial*.

Abonamentele se fac de cât pe baza unei adrese oficiale
 dela autorități, sau dela particulari pe baza unei cereri timbrată legal.

Căstei unui exemplar *Monitorul Oficial* este 5 lei.
 Costul unui exemplar *Dezbatările Parlamentare* este 2 lei.

DIRECȚIA GENERALĂ A MONITORULUI OFICIAL ȘI IMPRIMERIILOR STATULUI, BUCUREȘTI, BULEVARDUL ELISABETA

PREȚUL PUBLICAȚIILOR:

Orice publicație judecătorească sau particulară și orice act introdus ca anexă de
 inserat în *Monitorul Oficial*, se va plăti cu 8 lei linia de *Monitor*.

Orice citație de hotărânică se vor taxa cu 8 lei linia de *Monitor*.

Statutele oricăror fel de societăți cu 8 lei linia de *Monitor*.

Publicațiile relative la schimbare de nume, la liberă practică a oricărei profesii, etc.,
 lei 80 pentru fiecare inserțiune; publicațiile relative la pierderile de acte, se
 taxează cu prețuri de 40 lei până la maximum 40 linii.

Lei 800 pentru publicarea jurnalelor consiliului de miniștri privitoare la acordarea
 avansurilor legii pentru încurajarea industriei naționale la fabricanți și in-
 dustriați.

Lei 300 idem, idem, privitoare pe meseriași și miori țărănești.

Nu se dă curs nici unei publicații decât dacă o alăturată la o adresă pentru cele
 ale autorităților sau cele judecătorești și la o petiție timbrată cu 1 leu timbru
 fiscal și 50 bani timbru de ajutor pentru cele ale particularilor.

Publicația va fi totdeauna scrisă cîteț pe altă foaie de hârtie decât adresa ori
 petiția.

Adresele și petițiile vor fi îndreptate către Directorul general al *Monitorului
 Oficial*.

Pentru publicațiile cerute să apară foarte urgente se va scuti taxa dublă, iar pentru cele urgente se va percepe taxa odată și jumătate.
 Cele foarte urgente vor fi publicate în primele șase zile dela primire. Cele urgente în maximum 20 zile dela primire.

S U M A R :

PARTE OFICIALĂ. — *Ministerul de justiție*: Decrete-legi.—Rectificare.
Ministerul de interne: Tabloul de funcționarii admiși la înaintare pe
 anul 1925.—Decret.

Ministerul instrucțiunii: Decret relativ la funcțiune.

Ministerul afacerilor străne: Prescurtare de decret.

Ministerul industriei și comerțului: Decret.

Ministerul de război: Decrete.

Ministerul de interne: Jurnal al consiliului de miniștri.

Ministerul agriculturii și domeniilor: Jurnal al consiliului de miniștri
 și referat.

Ministerul sănătății și ocrotirilor sociale: Jurnal al consiliului de mi-
 niștri.

Ministerul de justiție: Jurnal al consiliului de miniștri.

Deciziuni ministeriale.

PARTE NEOFICIALĂ. — Comunicări. — Cota apei Dunării.

Anunțuri ministeriale, judiciale, administrative și particulare.

PARTE OFICIALĂ

București, 3 Iulie

MINISTERUL DE JUSTIȚIE

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Corpurile legiuitoare au adoptat și Noi sancționăm ce urmează :

LEGEA MINELOR

PARTEA ÎNTÂIA

TITLUL PRELIMINAR

Dispozițiuni generale

Art. 1.—Sunt și rămân ale Statului în toată dezvoltarea lor,
 dela suprafață până la orice adâncime, zăcămintele substanțelor
 minerale din cari se pot extrage metale, metaloide sau combina-
 țuni ale acestora, precum și zăcămintele combustibililor mine-
 rali, bitumenele, apele mineralizate în genere și gazele naturale
 de orice fel, precum și bogățiile de orice natură ale subsolului.
 Rămân la dispozițiunea proprietarului suprafeței : masele de
 rocce comune, carierele de materiale de construcție și depozitele

de turbă, fără prejudiciul drepturilor dobândite de Stat în baza
 legilor anterioare.

Izvoarele minerale și apele subterane mineralizate, sau apele
 curative în genere, urmează regimul special prevăzut în această
 lege.

Art. 2.—Din punct de vedere al naturii drepturilor și al con-
 dițiunilor în cari aceste drepturi vor fi acordate și exercitate,
 substanțele cari formează obiectul prezentei legi se grupează în
 următoarele clase naturale :

1. *Combustibili minerali* :

a) Cărbuni : Antracit, huiță, cărbune brun, lignit ;

b) Bitumene :

1. Solide : Substanțe asfaltoase naturale, ozocerită, șișturi
 bituminoase de orice fel ;

2. Lichide : Petrol brut (țiței) cu gazele sale de zăcământ și derivatele sale naturale, precum și orice alt bitum lichid ;

3. Gazeiforme : Hidrocarbure gazeoase cari formează zăcăminte proprii.

II. *Minereuri metalifere și alte minerale și roce, cât și apele lor de cimentare*, conținând :

a) Platina, aur, argint, uran, radium și elementele radioactive în genere, molibden și elementele lor conexe ;

b) Plumb, zinc, cupru, bismut, antimoniu, nikel, cobalt staniu, titan, selen, telur, cadmiu, sulf, tungsten, mercur și metalele lor înrudite ;

c) Fier, mangan, crom.

III. *Minereuri de aluminiu și în genere silicați aluminosi, magnezieni și cu alte baze, minerale fluorifere, minerale cu bariu și stronțiu*, ca :

Bauxit, alunite, corindon comun, mica feldspați, caolin, magnezit, talc, asbest, fluorină, baritină.

IV. *Grafit și roce grafitoase.*

V. *Fosfați în genere :*

Fosforite, apatite.

VI. *Minerale cu toriu și pământuri rare :*

Monazita, torita, cerita și alte minerale cu elemente rare.

VII. *Pietre prețioase și seminobile*, ca :

Diamant, smaragd, corindoni nobili, beryll, topaz grenate, opal nobil, turmaline, agate, cristalul de rocă cu variațiile sale colorate, succin (chilimbar) și alte reșine minerale.

VIII. *Săruri și ape sărate :*

Sare gemă, săruri de potasiu și alte săruri, fie asociate cu sarea gemă în același zăcământ, fie formând zăcăminte distincte; izvoare sărate și ape sărate de zăcământ cu iod și brom ;

Sarea de mare, de lacuri și lagune ;

Nitrații, horaiții și sărurile asociate.

IX. *Gaze naturale, altele decât hidrocarbure gazeoase*, ca :

Bioxidul de carbon, gazele nobile și orice alte gaze și emanațiuni.

X. *Izvoare minerale și ape subterane mineralizate sau ape curative în genere ; lacuri și lagune mineralizate, nămoluri.*

XI. *Turba.*

XII. *Masse de roce comune compacte sau formând depozite mobile*, precum :

Calcare, gips, gresii, conglomerate, nisipuri, pietrișuri, marne, argile și orice materiale utilizate la construcții sau ca ornament, precum și la fabricarea materialelor industriale comune.

Dacă în cuprinsul țării se va constata existența unor substanțe minerale nearătate în clasificarea de mai sus, ele vor fi repartizate printr-o decizie a ministrului industriei și comerțului în clasa de zăcăminte cărora aparțin sau cu cari s'ar înrudi. Această decizie va fi luată în baza avizului conform al consiliului superior de mine și va fi publicată în *Monitorul Oficial*.

Asupra determinării substanțelor lăsate la dispozițiunea proprietarului suprafeței decide ministrul, cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Art. 3. — Punerea în valoare a substanțelor miniere se va face după normele prevăzute în legea de față.

În acest scop se deosebesc două regimuri :

Regimul substanțelor cari aparțin Statului ;

Regimul substanțelor rămase la dispoziția proprietarului suprafeței.

TITLUL I

Regimul de punere în valoare a substanțelor minerale cari aparțin Statului

CAPITOLUL I

Art. 4. — Dreptul de a valorifica substanțele minerale cari aparțin Statului, se exercită de el, fie direct, fie transmitându-l particularilor, după normele și în condițiunile prezentei legi.

Concesiunile se acordă numai în regiuni declarate în preala-

bil proprietate minieră concesionabilă, pe baza prospecțiunilor urmate de lucrări de explorare, prin care s'a dovedit neîndoișoasă existența unui zăcământ exploatabil.

Regiunile petrolifere și gazeifere, aflate în vecinătatea imediată a regiunilor în exploatare și în care continuitatea zăcământului poate fi considerată ca suficient dovedită, vor putea fi declarate proprietate minieră concesionabilă, după normele legii de față, fără a se mai face lucrări de explorare.

Limitele acestor regiuni vor fi fixate pe baza rezultatelor căpătate prin lucrările de exploatare învecinate.

În regiuni necunoscute, lucrările premergătoare declarării proprietății miniere concesionabile și instituirii concesiunii constau în :

a) Prospecțiuni ;

b) Explorări prin permis exclusiv în limitele unui perimetru rezervat.

Prospecțiunea

Art. 5. — Prospecțiunea urmărește cercetarea generală la suprafață a unei regiuni, fie prin studii geologice, fie prin măsurări fizice bazate pe proprietățile magnetice, electrice sau pe alte constante fizice ale substanțelor minerale, precum și prin mici lucrări la suprafață, în scop de a determina punctele unde existența unui zăcământ este probabilă.

Pentru acest fel de cercetări și lucrări, Ministerul Industriei și Comerțului poate acordă o permisiune de prospecțiune pe termen de un an persoanelor sau întreprinderilor cari dovedesc capacitate tehnică pentru asemenea cercetări.

Permisiunea de prospecțiune poate fi reînnoită din an în an.

Din această permisiune nu decurge vreun drept la acordarea explorării sau exploatării.

Ea se poate acordă pentru aceeași regiune la mai multe persoane sau întreprinderi.

Toate prospecțiunile întreprinse de Stat vor fi făcute prin institutul geologic al României pe lângă care se va înființa un serviciu special.

Acest serviciu va urmări și rezultatele prospecțiunilor și explorărilor acordate particularilor.

Permisele de prospecțiune precum și însărcinările date de către Minister spre a face prospecțiuni și studii pe teren, fără a produce degradări suprafeței, îndreptățesc pe titularii acestor acte să treacă prin orice proprietate.

Proprietarii suprafeței nu pot împiedeca asemenea studii de interes obșteșc.

Autoritățile administrative sunt obligate a da la nevoie tot concursul.

Taxa anuală pentru permisul de prospecțiune va fi de 1.000 lei. Prospecțiunile întreprinse de Stat sunt scutite de această taxă.

CAPITOLUL II

Explorarea

Art. 6. — Explorarea cuprinde lucrări miniere mai importante, cari constau în puțuri sau sondaje adânci, galerii pe întinderi mari, efectuate în punctele alese pe baza lucrărilor de prospecțiune.

Ea urmărește să constate efectiv existența și dezvoltarea unui zăcământ exploatabil.

Permis exclusiv. — Pentru acest fel de lucrări și cercetări se acordă un permis exclusiv pe termen limitat pentru explorarea regiunii în limitele unui perimetru rezervat.

Acordarea permisului exclusiv constituie un drept la obținerea ulterioară a concesiunii, în limitele și condițiile arătate mai jos.

Exploratorul este ales de Stat; la alegere se va avea în vedere capacitatea sa tehnică și financiară.

Statul va putea întreprinde însuși lucrări de explorare, fie singur, fie în asociație cu alții și, pe cât posibil, sindicând interesele proprietarilor suprafeței și ale producătorilor existenți. Lucrările vor fi executate după normele prevăzute în legea pentru exploatarea și controlul întreprinderilor de Stat cu caracter economic și cu observarea prescripțiilor din legea de față.

Art. 7. — Regiunile necunoscute, cari urmează a fi explorate prin permis exclusiv, vor fi fixate de Ministerul Industriei și Comerțului, prin deciziune ministerială dată după ce se va lua și avizul consiliului superior de mine. Deciziunea va fi publicată în *Monitorul Oficial*.

Perimetrul rezervat pentru explorare va avea forma pătrată sau dreptunghiulară, cu laturile orientate Nord-Sud și Est-Vest.

La perimetrele de formă dreptunghiulară, raportul între latura scurtă și cea lungă va respecta proporția minimă stabilită la clasa respectivă de zăcăminte.

Suprafața perimetrului rezervat pentru explorare nu poate fi mai mică decât suprafața minimă, asupra căreia se poate institui o concesiune în clasa respectivă de zăcăminte.

La zăcămintele în aluviuni, forma perimetrului rezervat nu este supusă cerinței de mai sus, ci urmează în genere sinuoșitatea depunerii aluvionare.

Forme pentru explorare prin permis exclusiv. — Permisul exclusiv se acordă prin decret regal după propunerea ministrului Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Întreprinderea sau persoana căreia s'a acordat permis exclusiv de explorare va plăti în timpul valabilității permisului exclusiv o taxă anuală dela 2.000 lei până la 10.000 lei, după normele stabilite prin regulament. Această taxă se va achita în prima lună a fiecărui an.

Art. 9. — Cererea pentru permis exclusiv va fi făcută în patru exemplare, cu formele prevăzute în regulamentul de aplicare al legii.

La această cerere se va anexa :

1. Un memoriu de prospecțiune asupra regiunii unde se află situat perimetrul solicitat, însoțit de o hartă pe scara 1 : 20.000 până la 1 : 100.000 a regiunii care cuprinde perimetrul solicitat.

În memoriu se va arăta programul de lucrări pe care petiționarul înțelege a-l executa.

2. Planul cotate în scara 1 : 5.000 sau 1 : 10.000 al perimetrului solicitat și în raport cu perimetrele învecinate.

Planul va fi depus în șase exemplare executate pe pânză de calc și va fi însoțit de o listă a proprietarilor suprafeței înglobate în perimetru, omiterea unora dintre proprietari neputând împiedica acordarea permisului.

3. Actele, prin cari se justifică aptitudinea

financiară și tehnică a solicitatorului, de a întreprinde și conduce lucrări de explorare pentru substanțele solicitate și de a satisface obligațiunile de plată, pentru lucrări și indemnizări pentru ocuparea suprafeței și orice taxe.

4. Actele pentru justificarea naționalității petiționarului, dacă este o întreprindere individuală, sau a membrilor consiliului de administrație și a personalului care are semnătura socială, dacă este societate.

5. Dacă cererea este făcută în numele unei societăți, se va anexa un exemplar al statutelor, un exemplar din actul de constituire al societății și împuternicirea persoanei care prezintă cererea.

Art. 10. — Cererea va fi înregistrată la autoritatea minieră regională și se va trece într'un registru special.

Autoritatea minieră regională va remite în același timp solicitatorului o copie a cererii și planului cu data și numărul de înregistrare, semnată de șeful autorității miniere regionale.

Această autoritate, examinând cererea și actele, transmite Ministerului Industriei și Comerțului, în termen de 10 zile dela înregistrare, dosarul cu actele ce-l însoțesc și cu propunerile sale motivate.

Ministerul, cu avizul conform al consiliului superior de mine, hotărăște în ultima instanță prin deciziune motivată dacă e locul de a se da curs cererii.

Art. 11. — Dacă Ministerul a dat curs cererii, dosarul este înapoiat autorității miniere regionale, iar aceasta transmite primărilor comunelor, pe al căror teritoriu se găsește perimetrul, o copie a cererii, a planului și a listei proprietarilor suprafeței cuprinse în perimetru.

Primarul afișază cererea și ține aceste acte la dispozițiunea proprietarilor suprafeței timp de 10 zile dela primirea lor. În acest interval va reuni pe locuitori, prin bătaie de tobă sau prin alte mijloace, într'o Duminică sau sârbătoare, și le va aduce la cunoștință obiectul cererii, încheind despre acesta proces-verbal.

Proprietarii suprafeței înglobate în perimetru, și oricine ar pretinde vreun drept asupra sau în legătură cu acest perimetru, vor prezenta în scris primăriei locale observațiunile ce ar avea de făcut, în termen de 10 zile dela expirarea termenului de afișare.

În 3 zile cel mult după acest termen, primăria înapoiază autorității miniere regionale dosarul respectiv împreună cu toate actele doveditoare de afișarea cererilor, de încunoștințarea proprietarilor suprafeței și de observațiunile ce s'ar fi făcut.

Autoritatea minieră regională este obligată de a vizita regiunea, în termen de 10 zile dela primirea dosarului, după care își va da avizul motivat asupra cererii de explorare.

Dosarul cu avizul motivat este înaintat în termen de 10 zile dela data vizitării regiunii, Ministerului Industriei și Comerțului, care hotărăște asupra cererii.

Un caiet de sarcine acceptat și semnat de exploratorul ales de Stat va fixa obligațiunile de lucru.

Caietul de sarcine va prevedea obligațiunea pentru explorator ca, în primele douăsprezece

luni dela data pãnerii în posesie, sã înceapã și sã continue fãrã întrerupere lucrãrile de explorare, în toatã durata permisului.

Art. 12. — Decretul regal prin care se acordã explorarea, împreunã cu caietul de sarcine privitor la obligaþiunile ce incumbã exploratorului vor fi publicate în *Monitorul Oficial*, în acelaș timp decretul va fi trimis în copie la autoritatea minierã regionalã spre a fi afișat la sediul autoritãþii și la primãria comunei unde se aflã situat perimetrul.

Publicarea și afișarea se fac pe cheltueala exploratorului.

Permisele exclusive vor fi trecute în cartea minierã.

Permisul exclusiv este indivizibil.

Trãsmiterea permisului se poate face, sub sancþiunea nulitãþii, numai cu autorizarea Ministerului Industriei și Comerþului, datã cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Lucrãri prin permis exclusiv.

Art. 13. — Punerea în posesie se face de autoritatea minierã regionalã, prin încheiere de proces-verbal, în termen de 15 zile dela data publicãrii decretului în *Monitorul Oficial*. Cheltuelile de punere în posesie sunt în sarcina exploratorului și vor fi fixate prin regulament.

Menþiune despre aceastã punere în posesie se va face în cartea minierã.

Art. 14. — Titularul permisului exclusiv nu poate ocupã terenul și începe executarea lucrãrilor de explorare înainte de a fi plãtit proprietarului suprafeþei ocupate despãgubirea convenitã conform legii.

La fixarea acestor despãgubiri se va urmã aceleași reguli ca și la ocuparea suprafeþelor de cãtre concesionarii minelor.

Art. 15. — Lucrãrile de explorare nu trebuie sã se transforme în exploatare.

Substanþele dobãndite în lucrãrile de explorare vor puteã fi lãsate, în anumite condiþiuni, la dispoziþiunea exploratorului, cu autorizarea Ministerului Industriei și Comerþului.

Titularul permisului este dator sã îndeplineascã, sub sancþiunea retragerii, toate obligaþiunile înscrise în lege, în decret și în caietul de sarcine.

În fiecare lunã exploratorul va trimite autoritãþii miniere regionale rapoarte lunare asupra mersului lucrãrilor și rezultatelor obþinute.

La expirarea permisului, sau în momentul când explorãrile au dat rezultat favorabil, va remite un memoriu general asupra regiunii explorate cu lucrãrile efectuate și rezultatele dobãndite.

Art. 16. — Într'o regiune necunoscutã se pot acordã aceleaș întreprinderi douã sau mai multe permise exclusive pe perimetre alãturate sau izolate, sau chiar pe þinuturi miniere a cãror întindere se va fixã de ministru, cu avizul conform al consiliului superior de mine, bazat pe raportul Institutului Geologic al Romãniei. Pentru fiecare perimetru sau þinut se vor stabili obligaþiunile corespunzãtoare de lucru.

Nu se poate acordã la persoane sau întreprinderi diferite permis exclusiv de explorare pe perimetre cari se suprapun total sau parþial, chiar când s'ar cere pentru substanþe diferite.

Se poate acordã permis exclusiv de explorare în interiorul unui perimetru care a fost dat

pentru exploatarea unor anumite substanþe minerale, însã numai pentru substanþe diferite de acelea cuprinse în concesiunea acordatã. Aceastã acordare se va face cu avizul conform al consiliului superior de mine, dându-se preferinþã concesionarului.

Concesionarul minei instituite poate cere, în acest caz, dela noul explorator o cautiune prealabilã pentru daunele ce i s'ar cauzã prin explorãri.

Cautiunea se fixeazã de Ministerul Industriei și Comerþului, cu avizul consiliului superior de mine.

Partea nemulþumitã cu suma fixatã drept cautiune se va puteã adresã justiþiei; prin aceasta nu se vor împiedicã ori suspendã lucrãrile de explorare.

Când permisul exclusiv se acordã altuia decãt concesionarului minei, Ministerul va fixã de asemenea condiþiunile în cari trebuie sã facã lucrãrile de cãutare, spre a nu se aduce prejudiciu lucrãrilor de exploatare ale minei.

Art. 17. — Durata permisului exclusiv pentru explorarea oricãrei substanþe minerale în limitele unui perimetru rezervat este de trei ani.

Durata permisului exclusiv de explorare se calculeazã dela punerea în posesie asupra terenului.

Permisul exclusiv poate fi prelungit pe o nouã perioadã, pãnã la trei ani, dacã exploratorul și-a îndeplinit obligaþiunile de lucru în timpul primei perioade, deși n'a atins zãcãmântul. Aceastã nouã prelungire se va dã cu avizul conform al Institutului Geologic.

În acest caz permisul exclusiv se prelungeste din an în an, peste perioadã primilor trei ani, pãnã la împlinirea celui de al șaselea an, socotit dela data când începe durata permisului.

Prelungirea se acordã sub condiþiunea ca exploratorul sã fi satisfãcut, la fiecare cerere de prelungire anualã, obligaþiunile de lucru stabilite de autoritatea minierã, conform prevederilor legii de faþã și caietului de sarcine.

Art. 18. — Drepturile de explorare prin permis exclusiv, precum și alte drepturi miniere obþinute în baza permisului exclusiv, înceteazã dela sine, fãrã a mai fi nevoie de o dispoziþiune specialã sau formalitate, în urmãtoarele cazuri:

a) Prin expirarea termenului pentru care a fost dat permisul;

b) Prin renunþarea exploratorului;

c) Prin retragerea permisului exclusiv.

Art. 19. — Permisul exclusiv se poate retrage de cãtre Ministerul Industriei și Comerþului:

a) Pentru neglijenþã repetatã de a comunica autoritãþii miniere rezultatele lucrãrilor de explorare și alte date cerute;

b) În cazul prevãzut la art. 12, alineatul ultim;

c) Când lucrãrile nu au fost începute în termen, sau când au fost suspendate mai mult de 30 zile fãrã motiv temenic, sau când nu sunt continuate cu intensitatea prescrisã de autoritatea minierã;

d) În caz de executare neraþionalã a lucrãrilor, având ca urmare degradarea zãcãmântului;

e) Pentru abateri grave dela obligațiunile prevăzute în caietul de sarcine, sau în această lege.

Retragerea permisului exclusiv se hotărăște de consiliul superior de mine, după chemarea părților.

Retragerea permisului se publică prin *Monitorul Oficial*, declarându-se liber perimetrul respectiv.

Art. 20. — Controlul explorărilor se exercită de autoritatea minieră, care este îndreptățită nu numai să urmărească lucrările, ci să și aibă un reprezentant al său la acele lucrări.

CAPITOLUL III

Concesiunea

Declarația proprietății miniere concesiionabile.

Art. 21. — O regiune va fi declarată proprietate minieră concesiionabilă numai după ce prin lucrările de explorare efectuate prin permis exclusiv, sau prin lucrările de exploatare învecinate, s'a dovedit, neîndoișos, existența unui zăcământ exploatabil.

Declarația unei regiuni ca proprietate minieră concesiionabilă se va face prin un jurnal al consiliului de miniștri, după propunerea ministrului industriei și comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine, și după distincțiunile arătate în această lege.

Din momentul declarării unei regiuni ca proprietate minieră concesiionabilă, încetează valabilitatea permisului exclusiv pentru porțiunile de perimetru cuprinse în limitele regiunii declarate cunoscute, așa cum se arată la art. 23, alin. II.

Zăcămintele de orice substanțe minerale, altele decât cele prevăzute la art. 2, în clasele: I b, 2 și 3, VIII, IX și X.

Art. 22. — La zăcămintele de orice substanțe minerale, altele decât cele prevăzute la art. 2, în clasele: I b, 2 și 3; VIII, IX și X, pentru a declara ca proprietate minieră concesiionabilă o parte din suprafața perimetrului rezervat, trebuie să fie explorate cu rezultat favorabil cel puțin două puncte ale aceluiași zăcământ situate în interiorul perimetrului rezervat.

Această parte va fi cuprinsă în limitele unui perimetru de formă pătrată sau dreptunghiulară, cu laturile orientate Nord-Sud și Est-Vest și de întinderea prevăzută în partea doua a legii, la clasa respectivă de zăcământ.

Pentru mărirea suprafeții perimetrului concesiionabil până la maximum prevăzut la clasa respectivă de zăcăminte, se cer cel puțin trei puncte explorate cu rezultat favorabil și situate în mod potrivit cu extensiunea zăcământului.

La alte zăcămintele decât cele stratiforme, autoritatea minieră va hotări, după lucrările executate și rezultatele obținute, dacă se poate declara proprietate minieră concesiionabilă.

Un punct explorat cu rezultat favorabil presupune că zăcământul a fost atins în acel punct și urmărit, fie în direcțiune, fie în adâncime, pe distanțe suficiente spre a constata puterea sau dezvoltarea sa, natura și calitatea substanțelor minerale. Aceste elemente vor fi luate în considerare spre a aprecia dacă, față cu progresele tehnice sau metalurgice la acea epocă, un atare zăcământ poate fi considerat

exploatabil, presupunând că și conservă în direcțiune și în adâncime dezvoltarea constatată în punctul explorat.

Hidrocarbure lichide (petrol) cu gazele lor și hidrocarbure gazoase, formând zăcămintele proprii.

Art. 23. — La hidrocarburele lichide (petrol) cu gazele lor și la hidrocarburele gazoase formând zăcămintele proprii, un punct explorat cu rezultat favorabil, îndreptățește a declara ca proprietate minieră concesiionabilă o regiune formată în jurul punctului explorat și cuprinsă între limitele determinate după avizul consiliului superior de mine și al Institutului Geologic al României.

a) În regiuni explorate prin permis exclusiv.

Când rezultatele studiilor și lucrărilor sunt apreciate ca suficiente pentru a recunoaște existența și continuitatea zăcământului afară din limitele perimetrului rezervat, regiunea ce urmează a fi declarată proprietate minieră concesiionabilă poate fi extinsă afară din limitele acestui perimetru. Această extindere poate avea loc și în perimetrul rezervat altui explorator; în acest din urmă caz însă numai până la jumătatea distanței dela hotarul dintre perimetrele adiacente și cea mai apropiată lucrare de explorare începută efectiv și aflată în curs de executare.

Art. 24. — Odată cu formarea regiunii considerată ca proprietate minieră concesiionabilă, Ministerul va procedea la împărțirea regiunii în perimetre de concesiune. Aceste perimetre vor fi reunite în trei grupe, în vederea concesiionării lor, după normele și distincțiunile arătate în partea doua a legii.

La zăcămintele de petrol și la cele de hidrocarbure gazoase, cari formează zăcămintele proprii, un punct explorat cu rezultat favorabil se apreciază după distincțiunile arătate la clasa respectivă de zăcăminte.

b) În regiuni neexplorate prin permise exclusive, însă cari pot fi considerate și declarate cunoscute pe baza lucrărilor de exploatare învecinate.

Art. 25. — Regiunile petrolifere sau gazeifere, neexplorate, însă imediat învecinate cu lucrări în curs de exploatare, cari dovedesc existența și continuitatea zăcământului, vor putea fi declarate proprietate minieră concesiionabilă, fără a se mai acorda permise exclusive.

Limitele regiunii declarate proprietate minieră concesiionabilă, vor fi determinate de Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine, bazat pe raportul Institutului Geologic al României.

În mod analog, ca și la regiunile explorate prin permis exclusiv, se va procedea la împărțirea regiunii în perimetre de concesiune și la reuniunea acestor perimetre în grupe.

Decret pentru declarare.

Art. 26. — Jurnalul pentru declararea proprietății miniere concesiionabile va cuprinde:

a) Limitele și suprafața regiunii declarate cunoscute; lucrările de explorare efectuate și rezultatele lor;

b) Clasa substanțelor minerale cari vor face obiectul concesiunii;

c) La zăcămintele de petrol se va arăta împărțirea regiunii în perimetre, numărul lor, suprafața fiecărui perimetru, reuniunea lor în grupe în vederea concesiionării, precum și grupa de perimetre care formează rezerva Statului.

Jurnalul va fi publicat în *Monitorul Oficial*. El va fi atârșat la autoritatea minieră respectivă și la primăriile pe al căror teritoriu se întinde

regiunea declarată proprietate minieră concesionabilă.

În același timp vor fi depuse la Ministerul Industriei și Comerțului și la autoritatea minieră regională, spre consultare :

a) Planul regiunii ;

b) Condițiunile generale de concesione, cari vor fi stabilite de Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine, și cari vor servi de bază pentru întocmirea unui caiet de sarcini.

Pentru orice clasă de zăcăminte, jurnalul va fi însoțit de planul regiunii cu pozițiunea lucrărilor de explorare și cu rezultatele obținute.

La zăcămintele de bitumine lichide, planul ce însoțește jurnalul va indica diviziunea regiunii în perimetre de concesione, cu suprafața fiecăruia și reuniunea acestora în grupe.

Perimetrele de concesione și grupele formate vor fi individualizate pe plan prin litere sau numere, precum și prin puncte topografice, localități, văi, râuri, sau orice alte semne distinctive.

Art. 27. — Izvoarele minerale și ape subterane mineralizate, sau ape curative în genere, lagunele mineralizate, sunt supuse la două regimuri distincte :

a) Regimul simplei autorizări ;

b) Regimul declarării de utilitate publică.

Declararea unei substanțe din această clasă, ca fiind supusă unuia din regimurile menționate mai sus, impune proprietăților învecinate o servitute prin formarea unor perimetre de protecțiune.

CAPITOLUL IV

Instituirea concesionilor de exploatare

Art. 28. — Instituirea concesionilor de exploatare este supusă regimului fixat în dispozițiunile generale de mai jos, aplicabile la toate clasele de zăcăminte, precum și regimului special prevăzut la fiecare clasă de zăcăminte.

Dispozițiunile acestei legi se aplică și Statului, dacă singur și-ar pune în valoare bogățiile sale miniere.

Art. 29. — Concesionile pot fi instituite numai în cuprinsul regiunilor declarate proprietate minieră concesionabilă, conform art. 21 și următorii.

O distincțiune se face pentru zăcămintele aluvionare, în ce privește forma perimetrului de concesione. La aceste zăcăminte, perimetrul poate urmă, în sensul lungimei, sinuozițiile râului sau ale sedimentului aluvionar, iar la capetele sale el va fi limitat prin hotare duse perpendicular pe direcția cursului apei sau a terasei de aluviuni.

Art. 30. — Suprafața perimetrului de concesione se va fixa în raport cu numărul punctelor explorate cu rezultat favorabil. O distincțiune se face pentru zăcămintele de petrol și de hidrocarbure gazoase, pentru gaze naturale afară de hidrocarbure, pentru izvoarele minerale și ape mineralizate în genere. În aceste clase de zăcăminte, formarea perime-

trului de concesione urmează regimul special prevăzut în partea doua a legii.

Se pot reuni concesionii adiacente, când o atare reuniune este reclamată de cerințele economiei miniere, însă numai cu autorizarea Ministerului Industriei și Comerțului și cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Art. 31. — Durata concesionii se va stabili în raport cu întinderea perimetrului în limitele prevăzute la fiecare clasă de zăcămint, avându-se în vedere condițiunile de zăcămint, precum și cele de exploatare.

Termenul de valabilitate va fi calculat cu începere dela 1 Ianuarie al anului care urmează publicării în *Monitorul Oficial* a decretului regal de instituirea concesionii.

Art. 32. — Concesionile se acordă numai întreprinderilor constituite ca societăți anonime miniere române, după prevederile codului comercial și cari satisfac în același timp dispozițiunile prevăzute în legea de față precum și cooperativelor miniere.

Societățile anonime române cari îndeplinesc condițiunile prevăzute în legea de față și în ale căror statute se prevede de a face și exploatare miniere se vor bucura de aceleași drepturi la acordarea concesionilor ca și societățile anonime miniere române.

Când exploratorul este nu o întreprindere, ci o persoană, i se va acordă un termen de un an pentru a constitui o societate în condițiunile legii.

Dacă în acest termen exploratorul nu va putea constitui o asemenea societate, Statul rămâne liber a acordă concesionea unei societăți miniere, rezervând exploratorului drepturile prevăzute în lege.

Concesionile pot fi acordate și persoanelor morale de drept public.

Capitalul societății va trebui să fie suficient pentru exploatarea concesionii, iar personalul tehnic va trebui să aibă experiența necesară în organizarea și conducerea exploatareilor miniere și în valorificarea produselor din clasa respectivă de zăcăminte.

Art. 33. — La constituirea societăților anonime miniere române, statutele vor trebui să respecte următoarele principii :

a) Acțiunile vor fi nominative și de valoare nominală maximă de 500 lei ; ele nu vor putea fi transmise decât cu autorizarea consiliului de administrație. Între români această autorizare nu e necesară.

b) Numărul voturilor fiecărui acționar va fi limitat ;

c) La sporiri de capital, numai 70% din spor se va da vechilor acționari ; echivalentul salariului pe un an, însă cel mult până la 10% se va rezervă funcționarilor și lucrătorilor întreprinderii în aceleași condițiuni ca și vechilor acționari ; restul va fi distribuit la acționarii noi, dându-se prefeșință subscriitorilor cu sume mici. Subscripțiunile vor fi publice ;

d) Capitalul deținut de cetățenii români în societate trebuie să reprezinte cel puțin 60% din capitalul social. Pentru întreprinderile existente, cari în decurs de 10 ani dela promulgarea legii se obligă a se naționaliza, procentul capitalului românesc se reduce la 55% ;

Izvoare minerale.

Dispozițiuni generale.

c) Două treimi dintre membrii consiliului de administrație, ai comitetului de direcție și dintre cenzori, precum și președintele consiliului de administrație, vor fi cetățeni români.

Societățile anonime actuale care nu îndeplinesc aceste condițiuni, vor putea beneficia de avantajele societăților anonime miniere române, dacă în primii zece ani dela promulgarea legii de față se transformă după normele arătate mai sus și cu condițiunea ca dela început majoritatea membrilor consiliului de administrație, comitetului de direcție, precum și președintele să fie români. În caz de neconformare din vina societății, în acest termen, concesiunea va fi retrasă.

Art. 34.—Întreprinderea din care face parte exploratorul are drept asupra unui perimetru format în jurul punctelor explorate cu rezultat favorabil, în condițiunile legii.

Art. 35.— Concesiunea minieră se va institui și acordă de Stat prin una din următoarele forme :

- Pe bază de redevență către Stat ;
- Sub forma unei asociațiuni între Stat și întreprinderea concesionară ;
- Sub forma unei combinațiuni a sistemelor de mai sus.

Art. 36.— Când concesiunea este instituită pe bază de redevență către Stat, această redevență va fi luată din produsul extracțiunii dacă este negociabil sau dacă poate fi predat uzinelor fără a fi transformat ; ea va fi luată numai din produsul concentrat prin operațiuni consecutive și anexe exploatării, dacă produsul brut urmează a fi supus la operațiuni de concentrare, spre a putea fi negociabil ori predat uzinelor metalurgice.

Redevența cuvenită Statului va fi percepută după normele prevăzute de lege pentru fiecare clasă de zăcăminte.

Art. 37.— Asociațiunea între Stat și capitalul particular va fi constituită atât pentru exploatare cât și, dacă va fi cazul, pentru operațiunile industriale și comerciale consecutive și anexe exploatării.

Pentru aportul său, Statul are dreptul la o participare progresivă din beneficii, conform normelor generale prevăzute în legea pentru comercializarea întreprinderilor de Stat cu caracter economic. Consiliul miniștrilor va stabili, în fiecare caz aparte, scara progresivității participării la beneficii, care va fi proporțională cu aportul Statului.

Art. 38.— Când concesiunea se institue sub forma unei asociațiuni între Stat și capitalul particular, Statul va lua, în natură sau numerar, numai o parte din redevența ce i se cuvine, iar pentru rest va primi titluri de ale întreprinderii concesionare.

Art. 39.— Oricare ar fi regimul concesiunilor, participarea la redevență a proprietarilor suprafeței cuprinsă în perimetrul concesionat, când o atare participare este prevăzută, se regulează după regimul fixat în partea a doua a legii de față.

Acest drept la redevență se recunoaște numai pentru zăcămintele cari după legile în vigoare la promulgarea Constituției, erau lăsate la liberă și exclusivă dispoziție a proprietarilor suprafeței.

Redevența atribuită proprietarilor suprafeței prin această lege va fi stabilită după cota prevăzută la clasa respectivă de zăcăminte. Această redevență se va împărți între toți proprietarii, proporțional cu suprafața fiecărei proprietăți cuprinse în perimetru.

Statul poate lua această redevență în natură, achitând-o proprietarilor suprafeței cu preț de învoială.

Constatarea și fixarea prețului redevenței se va face după regulile prevăzute la art. 128 până la 131.

Art. 40.— La instituirea concesiunii de exploatare pe un perimetru, Statul atribuie proprietarului suprafeței dreptul de a participa, în anume condițiuni, la capitalul întreprinderii concesionare.

Cota rezervată proprietarilor suprafeței cuprinse în perimetru, la capitalul întreprinderii concesionare, va fi fixată de Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine, până la 10% din capitalul afectat la exploatarea acestui perimetru. Ea va fi rezervată din capitalul particular. Proprietarii vor fi obligați să deponă vărsămintele în condițiunile emisiunii titlurilor.

Suma stabilită se va repartiza între proprietarii suprafeței, proporțional cu suprafața fiecărei proprietăți cuprinse în perimetru.

Acțiunile liberate proprietarilor suprafeței vor fi nominative și pot fi transmise numai cetățenilor români.

Când proprietarii suprafeței nu-și exercită dreptul acordat de Stat la participarea capitalului sau îl exercită parțial, Ministerul, cu avizul conform al consiliului superior de mine, este în drept a dispune asupra sumei rămase disponibile.

Participarea exploratorului la întreprinderea concesionară.

Art. 41.— La instituirea concesiunii se va recunoaște exploratorului, pe durata concesiunii, dreptul la valoarea unei redevențe anuale din producțiunea brută extrasă depe perimetrul explorat de el. Redevența atribuită exploratorului va fi prelevată din redevența sau partea cuvenită Statului. Ea va fi fixată pentru fiecare clasă de zăcăminte la cotele prevăzute în lege.

Constatarea redevenței, stabilirea valorii, regimul de vânzare și exercitarea dreptului de preferință al Statului asupra acestor redevențe sunt supuse la aceleași norme ca și redevențele atribuite proprietarilor suprafeței.

Art. 42.— Când concesionarul ales de Stat pe perimetrul explorat este altul decât exploratorul, se va recunoaște acestuia, pe lângă dreptul la redevență arătat mai sus la art. 41, și următoarele drepturi :

- De a participa la capitalul afectat exploatării perimetrului explorat cu numerar până la 30%, proporția capitalului deținut de cetățenii români rămânând cea prevăzută de lege.

Pentru suma vărsată i se va liberă titluri echivalente de ale întreprinderii concesionare.

Dacă exploratorul nu-și exercită acest drept sau îl exercită parțial, Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al Consiliului superior, de mine este în drept a hotări asupra sumei rămase disponibile.

Regimul concesiunilor.

Regimul concesiunilor redevențiare.

Regimul concesiunilor prin asociațiune cu Statul.

Regimul mixt de concesionare.

Participarea proprietarilor suprafeței la capitalul întreprinderii și la redevență.

Prelevări din beneficiu în favoarea funcționarilor și lucrătorilor întreprinderii miniere.

b) De a fi despăgubit de către întreprinderea concesionară de costul real al lucrărilor de explorare executate în perimetrul concesionat, stabilit de Minister, plus o dobândă egală cu scontul Băncii Naționale mărit cu 20%. Această dobândă se va socoti pe un timp egal cu jumătatea duratei dela data permisului exclusiv de explorare, până la data decretului de instituire a concesiunii miniere. Exploratorul nemulțumit cu costul stabilit se poate adresa justiției.

Art. 43. — Întreprinderile miniere și stabilimentele industriale sau metalurgice în strânsă legătură cu exploatarea sunt obligate să prevadă în statute și să preleveze din beneficiul realizat anual, o cotă-parte spre a institui un fond pentru instalațiuni și instituțiuni de folos general sau participări la beneficii în favoarea funcționarilor și lucrătorilor întreprinderii, în vederea ușurării condițiilor de viață și înălțării nivelului cultural.

Cota-parte prelevată din beneficiu pentru alimentarea regulată a acestui fond va reprezenta minimum 15% din beneficiul net al anului respectiv, după ce s'a prelevat un prim dividend de 5% acționarilor și cotele pentru fondul de rezervă și pentru amortizările investițiilor.

Cota prelevată din beneficiul anual va fi socotită în sumele la cari ar fi obligate, în acelaș scop, întreprinderile prin legislația muncii.

Un statut aprobat de Ministerul Industriei și Comerțului va fixa modul de administrare al acestui fond, putându-se totaliza fondurile dela diferite întreprinderi.

Formele pentru instituirea concesiunii.

Art. 44. — Cererile pentru dobândirea unei concesiunii trebuiesc prezentate la Ministerul Industriei și Comerțului în termenul hotărât de acest departament.

Cererea pentru concesiune va fi făcută după formele prevăzute în regulament.

Cererea va fi însoțită de :

a) Un plan cotaț în scara 1 : 5.000 al perimetrului cerut ;

b) Datele prin cari se justifică capacitatea tehnică și financiară a solicitatorului de a întreprinde, organiza și conduce exploatarea miniere de natura celei cerute, precum și de a satisface obligațiunile de plată pentru lucrări și instalațiuni de exploatare, indemnizări pentru ocuparea suprafeței și pentru orice alte operațiuni industriale sau comerciale în legătură strânsă cu exploatarea ;

c) Actele pentru dovedirea naționalității și pentru compunerea capitalului după origine ;

d) Un exemplar al statutelor, al actului de constituire al societății, precum și împuternicirea persoanei ce prezintă cererea ;

e) Un memoriu prin care să se arate programul de lucru, condițiunile de realizare, precum și orice alte propuneri.

Art. 45. — Cererea de concesiune adresată Ministerului Industriei și Comerțului este înregistrată și se va trece într'un registru special.

În acelaș timp, Ministerul remite solicitatorului o copie a cererii și a planului, prevăzute cu data și numărul de înregistrare și semnate de cel în drept în numele ministrului.

Art. 46. — În timp de 10 zile dela data ex-

pirării termenului de prezentarea cererilor de concesiune, se va afișa un tablou al acestor cereri la Ministerul Industriei și Comerțului, la autoritatea minieră regională și la primăria comunei unde este situat perimetrul.

Tabloul va rămâne afișat timp de 20 zile, iar autoritățile respective vor constata aceasta printr'un proces-verbal.

În acest timp tabloul va fi publicat de două ori în *Monitorul Oficial* și într'unul din zărele cotidiene din București.

Cheltuelile de afișare și de inserțiune sunt în sarcina solicitatorilor ; sumele vor fi depuse odată cu cererea.

În timpul afișării cererile de concesiune și anexele lor rămân depuse la Minister, unde cei interesați pot să ia cunoștință de ele.

În acelaș interval de timp, precum și în cele 15 zile următoare, cei interesați pot să-și prezinte observațiunile lor sub formă de opunere adresată Ministerului.

Opunerile prezentate după expirarea acestui termen nu mai sunt luate în considerare.

Aceste opuneri nu ating întru nimic dreptul Statului la alegerea concesionarului.

Art. 47. — După expirarea termenului pentru prezentarea opunerilor, direcțiunea generală a minelor prezintă Ministrului raportul motivat în care va opina asupra cererilor de concesiune. Tot de odată va întocmi proiectul caietului de sarcine.

Ministrul va înainta toate lucrările consiliului superior de mine spre a-și da avizul.

Art. 48. — Ministrul, pe baza avizului conform al consiliului superior de mine întemeiat pe raportul Institutului Geologic, și după ce caietul de sarcine a fost acceptat și semnat de solicitatorul ales, propune Consiliului de Miniștri, printr'un raport motivat, concesiunea perimetrului asupra acestui solicitator.

La acordarea concesiunii se va plăti o taxă dela 5.000 până la 100.000 lei, odată pentru totdeauna, după normele din regulament.

Art. 49. — Decretul de concesiune arată numele și domiciliul concesionarului, natura, situațiunea și limitele proprietății concesionate, precum și forma sub care se acordă concesiunea.

Decretul fixează drepturile convenite Statului pentru acordarea concesiunii, redevența atribuită proprietarilor suprafeței și exploratorului.

Decretul și câte un exemplar al planului concesiunii și al caietului de sarcine, în original, vor fi păstrate în arhiva Ministerului Industriei și Comerțului.

Al doilea exemplar original al planului și caietului de sarcine vor fi înaintate instanței judecătorești unde se ține cartea minieră.

Art. 50. — Caietul de sarcine va trebui să conțină între altele :

a) Obligațiunile generale ale concesionarului ;

b) Durata concesiunii, expirarea, renunțarea sau retragerea concesiunii ;

c) Clauzele referitoare la repartizarea beneficiilor prevăzute de lege ;

d) Condițiuni particulare ale concesiunii

Caietul de sarcine.

și diverse clauze potrivit naturii concesiunii.

Decretul și caietul de sarcine vor fi publicate în *Monitorul Oficial*.

Copii certificate de pe aceste acte și o copie a planului vor fi predate autorității miniere regionale și concesionarului.

O copie a decretului și a planului vor fi trimise la autoritatea minieră regională, primăriei comunei pe al cărei teritoriu se găsește perimetrul concesionat.

Primăria este obligată a afișa decretul.

Art. 51. — Limitele perimetrului concesionat vor fi trase pe teren prin semne fixate pe hotar, luându-se ca bază planul anexat la decretul de concesiune.

La această operațiune vor fi chemați concesionarii învecinați și proprietarii suprafeței, printr'o înștiințare colectivă care se va afișa la primăria respectivă cu cel puțin 15 zile înainte de începerea lucrărilor; afișarea va fi constatată prin proces-verbal încheiat de primar.

Fixarea perimetrului pe teren se face de către ingineri, pe cheltuiala concesionarului.

Lucrarea va fi verificată pe teren de către șeful autorității miniere regionale sau de delegatul său.

Dacă lucrarea este bine executată, acesta va încheia un proces-verbal semnat și de concesionar și pe care îl va depune în copie la primărie pentru afișare, conform alineatului al doilea.

Cei nemulțumiți pot să-și prezinte autorității miniere regionale întâmpinările lor în timpul lucrării, cât și în termen de 15 zile dela afișarea arătatului proces-verbal.

Aceste întâmpinări vor fi înaintate în termen de 5 zile dela expirarea celor 15 zile de afișarea procesului-verbal Ministerului Industriei și Comerțului, care va hotărî cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Dacă nu s'au ivit întâmpinări, sau dacă ele au fost respinse, se va proceda la punerea în posesie a concesiunii de către autoritatea minieră regională, constatându-se aceasta printr'un proces-verbal.

Art. 52. — Dela data publicării decretului de concesiune mina este o proprietate distinctă de aceea a suprafeței.

Mina este o proprietate imobiliară.

Asupra ei se pot constitui ipoteci și privilegii.

Clădirile, mașinile, puțurile, sondele și alte lucrări anexe instalate la suprafață sau subterane sunt imobile.

Aparatele, uneltele și caii servind la exploatare sunt imobile prin destinațiune.

Dreptul de a exploata o mină este un drept real imobiliar. Acest drept când este dobândit dela Stat se poate transmite numai cu autorizarea Consiliului de Miniștri dată după propunerea ministrului industriei și comerțului cu avizul conform al consiliului superior de mine.

CAPITOLUL V

Drepturi și obligațiuni în legătură cu concesiunea minieră

SECȚIUNEA I

Art. 53. — În limitele perimetrului concesionat și mărginit prin planurile verticale duse prin hotarele perimetrului, concesionarul are dreptul să exploateze și să valorifice acele substanțe minerale ce i-au fost concesionate.

El este îndreptățit în condițiunile legii de față :

a) A deschide galerii, a face puțuri, sonde și alte lucrări subterane sau la suprafață, în scop de a urmări dezvoltarea zăcămintului în adâncime și la suprafață și de a exploata substanțele minerale ce i-au fost concesionate;

b) A efectua lucrări de pregătire, instalațiuni de mașini și ateliere de orice fel pentru extragerea, transportul, prelucrarea și valorificarea substanțelor minerale, lucrări pentru aeraj și pentru evacuarea apelor din mină;

c) A instala conducte, diguri, iazuri necesare exploatării, a construi drumuri, poduri și căi ferate, precum și de a menaja locuri pentru depozitarea, atât a substanțelor minerale utile, cât și a substanțelor sterile extrase;

d) A executa orice fel de clădiri necesare lucrărilor miniere, sau pentru adăpostul lucrătorilor și personalului.

Orice construcție sau instalațiune fixă trebuie să fie autorizată de autoritatea minieră regională.

O atare autorizație este necesară și pentru instalarea în mină a mașinilor acționate în mod mecanic.

Când autoritatea minieră regională refuză autorizația, se va putea reclama la consiliul de mine.

Art. 54. — Dacă se întâlnesc în cursul exploatării alte substanțe decât cele concesionate, asociate însă cu acestea în așa fel în acelaș zăcămint, în cât exploatarea unora din substanțe atrage după sine în mod necesar și exploatarea celorlalte, concesiunea dată asupra uneia din substanțe se va extinde, la cererea concesionarului, și asupra celorlalte substanțe conexe, urmând fiecare regimul special prevăzut la clasa respectivă de zăcăminte.

Art. 55. — Dacă în cursul exploatării zăcămintului de substanțe concesionate, concesionarul întâlnește masse de roci comune din categoria celor cari după această lege rămân la dispoziția proprietarului suprafeței, concesionarul este liber să utilizeze asemenea produse, fără nici o despăgubire, numai întru cât are nevoie de ele la exploatarea minieră, prăcum și la uzine, stabilimente și lucrări cari constituiesc dependențe imediate ale minei.

Când concesionarul întrebuințează asemenea substanțe comune, lăsate la dispoziția proprietarului suprafeței, pentru industrii anexe sau le comercializează, proprietarul solului are drept la o despăgubire.

Dacă proprietarul are nevoie de aceste sub-

Caracterele
generale ale
proprietății mi-
niere.

stanțe, el le va putea lua, însă numai în cantitățile strict necesare gospodăriei sale.

Proprietarul suprafeței poate fi autorizat de autoritatea minieră să extragă din mină substanțele minerale ce i-au fost lăsate prin legea de față la dispoziția sa, însă numai în cazul când printr-o asemenea extragere nu s'ar împiedica sau stânjeni exploatarea minieră.

Concesionarul are însă dreptul să aleagă, fie să exploateze și să transporte el însuși acele minerale, urmând a fi despăgubit de proprietarul suprafeței pentru cheltuielile făcute, fie să permită proprietarului suprafeței întrebuințarea exploatarea sale miniere și a mijloacelor de transport, în schimbul unei despăgubiri corespunzătoare.

Dacă extragerea substanțelor minerale lăsate la dispoziția proprietarului suprafeței s'ar putea efectua prin lucrări la suprafață și dacă acest proprietar este nevoit a renunța la astfel de lucrări din cauza exploatarea miniere, el va primi despăgubirea fixată după normele prevăzute pentru cedarea suprafeței.

Neînțelegerile între părți în această materie, afară de despăgubiri, vor fi rezolvate de autoritatea minieră regională, printr-o încheiere supusă apelului la consiliul superior de mine în termen de 20 de zile dela comunicare.

Art. 56. — Concesionarul are dreptul să dispună de apele din mine captate de el, putându-le utiliza însă numai pentru nevoile exploatarea miniere sau ale instalațiilor și uzinelor în strânsă legătură cu exploatarea.

Această utilizare poate avea loc chiar în cazul când apele ar fi lăsate să se scurgă din mină.

Dacă aceste ape cari se scurg din mină ar fi cerute și de alte persoane, autoritatea minieră va invita concesionarul din a cărui mină provin apele, ca într'un timp de trei luni să declare dacă va utiliza acele ape pentru exploatarea minieră în cursul celor doi ani următori.

Dacă exploatarea nu răspunde la această invitațiune în termen, sau dacă în decursul celor doi ani concesionarul minei nu face uz de drepturile rezervate, atunci apele pot fi concesionate și altora.

Dacă concesionarul minei din care provin apele a plătit proprietarului suprafeței pe terenul cărui se scurg apele, drept despăgubire, fie o sumă globală odată pentru totdeauna, fie o plată anuală, concesionarul este îndreptățit a pretinde dela acela care utilizează apele, pe tot timpul acestei utilizări, în primul caz, procentele legale la capitalul dat ca despăgubire, iar în al doilea caz, contravaloarea dărilor anuale.

Concesionarul minei nu este responsabil de variațiunile debitului apelor provenite din exploatarea.

Art. 57. — Exploratorul și concesionarul pot fi autorizați să ocupe, atât în interiorul, cât și în exteriorul perimetrului, suprafețele necesare pentru executarea lucrărilor de orice fel în legătură cu explorarea, exploatarea zăcămintului, transportul și valorificarea substanțelor extrase.

Pentru explorări ocupațiunea se poate face sub formă de arendare sau luare în folosință obligatorie sau constituire de servituți.

Durata ocupațiunii nu poate fi mai lungă decât a permisului exclusiv.

Pentru concesii, ocupațiunea se poate face sub formă de arendare sau luare în folosință obligatorie, servituți sau exproprieri.

Art. 58. — Arendarea obligatorie se institue asupra suprafețelor destinate pentru utilizări de scurtă durată.

Arendarea nu va depăși cinci ani; ea va putea fi reînnoită.

Servituțiile se institue asupra suprafețelor destinate pentru utilizări, cari vor dura tot timpul cât durează explorarea sau exploatarea.

Exproprieria se va declara pentru suprafețele destinate căilor de comunicație de orice fel și instalațiilor cu caracter de durată îndelungată și care ar putea servi eventual și la alte destinațiuni în caz de încetarea exploatarea deasemenea și pentru utilizările din urma cărora solul devine improductiv.

Se pot evacua sau expropria și orice fel de clădiri sau locuințe fie în interiorul, fie în afara terenului concesionat, dacă aceste măsuri sunt absolut indispensabile pentru exploatarea.

Art. 59. — Arendările obligatorii, servituțiile și exproprierile se fac exclusiv în interesul explorării sau exploatarea zăcămintului și valorificării substanțelor extrase; ele fac parte integrantă din patrimoniul explorării sau exploatarea.

La încetarea unei concesii din orice cauză suprafețele expropriate, cu instalațiunile aflate pe ele, revin de drept Statului, fără despăgubire, afară de cazul când pentru instalațiunile din ultimii ani ai concesii s'ar fi convenit altfel.

Dacă Statul ar vinde bunurile expropriate, foștii proprietari vor fi preferați, la condițiuni egale. În acest scop, aceștia sau urmașii lor vor fi înștiințați, pe cale administrativă sau prin publicitate, despre condițiunile vânzării.

Dacă ei nu vor răspunde în termen de 30 zile dela data înștiințării sau publicării, Statul poate vinde oricui aceste bunuri.

Art. 60. — Necesitatea arendărilor obligatorii, constituțiilor de servituți și exproprierilor va fi stabilită, în chip definitiv, de către Ministerul Industriei și Comerțului, printr-o decizie motivată, dată în baza cercetărilor făcute prin organele sale și după avizul conform al consiliului superior de mine.

Art. 61. — Cererea pentru arendări obligatorii, servituți sau exproprieri va fi adresată autorității miniere regionale. Ea trebuie să cuprindă: locul, natura și suprafața imobilului, numele proprietarului și felul lucrării care justifică ocuparea sau exproprieria.

Această cerere va fi prezentată în atâtea exemplare câți sunt stăpânitorii aparenti a acestor imobile. La ea se va alătura un plan în dublu exemplar, cota în scara 1:2500 și pe care vor fi arătate lucrările, clădirile și orice alte instalațiuni existente pe acel perimetru sau în afară de el.

Art. 62. — Autoritatea minieră regională e obligată să comunice această cerere primăriei locale precum și părților interesate prin notarul comunei, care va lua dovada sau va încheia procesul-verbal.

Drepturi în legătură cu utilizarea apelor din mine.

Raporturile exploratorului și concesionarului cu proprietarii suprafeței și cu minele învecinate.

Primarul va afișa cererea la ușa primăriei și va îndeplini toate formele de publicitate prevăzute în alin. 2, 3 și 4 al art. 11 din această lege.

Proprietarii suprafeței și orice persoană interesată pot să prezinte autorității miniere regionale observațiile lor, în termen de 10 zile dela data îndeplinirii formalităților de mai sus. Șeful autorității miniere regionale, după ce va face cercetări, va înainta de urgență Ministerului un raport motivat.

În baza acestui raport sau a altor cercetări, Ministerul va hotărî, conform art. 61, printr-o decizie, în care se va arăta amănunțit toate datele pentru individualizarea bunului expropriat ori ocupat și termenul. Ea va fi afișată la autoritatea minieră regională și la primăria comunei.

Art. 63.—Declararea exproprierii, constituirea de servituți și arendarea obligatorie se va face în baza acestei decizii, de către tribunalul în circumscripția căruia este situat imobilul, după ce va fi chemat părțile.

Nu se va putea contesta necesitatea și modul de ocupare stabilite de Minister.

Tribunalul va judecă în termen de 15 zile dela introducerea cererii, iar în ziua judecării asemenea afaceri vor avea precădere înaintea oricăror altora.

Hotărîrea dată este supusă numai recursului, în termen de 15 zile dela comunicare, dacă partea a lipsit.

Hotărîrile la ambele instanțe se dau fără drept de opoziție.

Art. 64.—Exproprieria, servituțile și arendările pentru orice durată vor fi înscrise în cărțile miniere.

Dacă aceste cărți nu vor fi încă alcătuite cu privire la terenul respectiv, se va face mențiune în registrele de mutațiune existente după legile în vigoare.

Art. 65.—Despăgubirea proprietarilor suprafeței în caz de exproprierie, servituți sau arendări obligatorii, dacă părțile nu se înțeleg, va fi fixată de către justiție.

O comisie de arbitri va alcătui prima instanță pentru fixarea despăgubirilor. Ea va fi compusă din: prim-președintele sau președintele tribunalului, unde e o singură secțiune, și din doi arbitri aleși de părți. Ea va fi prezidată și va fi asistată de un greșier sau un ajutor de greșă desemnat de președintele tribunalului.

Dacă părțile nu-și aleg arbitri sau aceștia lipsesc, ei vor fi înlocuiți cu judecătorii tribunalului, prin tragere la sorți.

Hotărîrea comisiei este dată fără opoziție și supusă apelului în termen de 15 zile dela pronunțare când părțile au fost de față sau dela comunicare dacă au lipsit.

Curtea de apel judecă de urgență și cu precădere, fără drept de opoziție. Decizia este supusă recursului în 20 zile dela comunicare.

Art. 66.—Pentru fixarea despăgubirii, părțile sau autoritatea minieră regională se vor adresa președintelui tribunalului, care va înștiința pe părți să-și desemneze arbitri, în termen de 15 zile dela primirea înștiințării.

Despăgubirea nu va putea fi mai mică de cât de două ori valoarea comercială a bunurilor dimprejur.

Toate cheltuelile necesitate de procedura fixării despăgubirilor sunt în sarcina concesionarului.

Pentru arendările sau luările în folosință obligatorie, plata se va stabili din trei în trei ani.

Art. 67.—Despăgubirea trebuie plătită înainte de punerea în posesie. Dacă vor fi neînțelegeri cu privire la drepturile proprietarilor, despăgubirea va fi consemnată la Casa de depuneri și recepisa la tribunal.

După ce s'a plătit ori s'a depus despăgubirea, tribunalul va ordona punerea în posesie, care se va efectua de autoritatea minieră regională, încheindu-se un proces-verbal.

În cazuri urgente și pentru nevoi strâns legate de exploatarea ori funcționarea minei, Ministerul, cu avizul conform al consiliului superior de mine, poate încuviința ocuparea imediată a imobilelor; în acest caz, pe baza constatării făcute de autoritatea minieră cu privire la situațiunea și la starea acestor imobile, va fixa — în chip provizoriu — și despăgubirea, obligând pe concesionar s'o consemneze la Casa de depuneri și recepisa la tribunalul respectiv.

Art. 68.—Despăgubirile pentru orice alte pagube de ori ce natură, cauzate prin explorări sau exploatare, dacă este neînțelegere între părți, se fixează de instanțele judecătorești după regulile dreptului comun.

Art. 69.—Ocuparea, sub orice formă, a suprafeței, nu ridică proprietarului respectiv foloasele ce i s'a rezervat prin lege, cu privire la redevență și la participare în exploatare.

Art. 70.—Pe terenuri pe cari se află monumente istorice, biserici, cimitire, izvoare de ape minerale, drumuri publice, căi ferate, diguri și alte lucrări publice, autoritatea minieră regională, în interesul conservării acestor lucrări, va stabili, cu aprobarea Ministerului Industriei și Comerțului, luându-se avizul autorității în drept, o zonă de protecțiune în interiorul căreia nu poate fi admisă ocuparea suprafeței sau executarea de lucrări miniere.

Art. 71.—Înființarea oricăror instalațiuni pentru transportul produselor miniere lichide sau gazoase, afară din limitele perimetrului concesionii, este subordonată unei autorizări a Ministerului Industriei și Comerțului, cu observarea dispozițiilor din această lege.

Ministerul va examina măsura în care asemenea instalațiuni pot rămâne dependințe exclusive ale unei singure mine, sau trebuie să fie date în domeniul public; în acest caz exploatarea unor atari instalațiuni va putea rămâne rezervată Statului.

Pentru linii ferate de orice categorie, autorizarea va putea fi dată numai după o prealabilă aprobare Ministerului Comunicațiilor, care va putea exercita și controlul exploatarii acelei linii ferate.

Art. 72.—Cererea de autorizare, însoțită de planul regiunii, al perimetrului, al instalațiunii și arătând natura acesteia, utilitatea ei, condițiunile de funcționare și de exploatare, va fi înaintată Ministerului Industriei și Comerțului, prin autoritatea minieră respectivă.

Autorizarea se va da prin deciziune mini-

Instalațiuni pentru transport. Stabilitate industriale miniere.

sterială luată în baza avizului conform al consiliului superior de mine.

Art. 73. — Este deasemenea necesară autorizarea Ministerului Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine pentru înființarea și funcționarea întreprinderilor și stabilimentelor de orice fel, bazate pe concentrarea sau transformarea produselor miniere brute în produse negociabile, prin procedee de preparare mecanică, metalurgice sau de alte procedee industriale.

Autorizarea va fi condiționată de posibilitatea existenței și procurării materiei prime în cantități corespunzătoare cu puterea de lucru a instalațiunii și de condițiunile generale economice în vederea celei mai bune valorificări a substanțelor din clasa respectivă de zăcământ.

Cererea de autorizare va fi înaintată Ministerului Industriei și Comerțului, însoțită de planurile de situațiune a instalațiunii și arătând felul și utilitatea ei, puterea de lucru, putința pentru aprovizionarea normală a materiei prime, condițiunile de funcționare, de exploatare și acele pentru desfacerea produselor obținute în stabilimentul respectiv.

Ministerul se va pronunța în 30 de zile, prin decizie motivată, asupra cererilor de autorizare prevăzute la art. 71—73; dacă Ministerul nu se va pronunța în acest termen, autorizația se consideră acordată.

Art. 74. — Pentru instalațiunile de transport și stabilimentele cari interesează siguranța publică și apărarea națională, caietul de sarcini va prevedea cazurile de abatere, când autorizarea va putea fi retrasă titularului în culpă, cu avizul conform al consiliului de mine, după o prealabilă somațiune, prin care i s'a dat un termen pentru conformare.

SECȚIUNEA II

Personalul minier, metalurgic sau industrial.

Art. 75. — Orice exploatare minieră, precum și orice stabiliment metalurgic sau industrial în strânsă legătură cu exploatarea minieră, sunt obligate să comunice autorității miniere regionale:

- Forma și numirea întreprinderii;
- Numele conducătorului, precum și al personalului de conducere care are împuternicire din partea întreprinderii;
- Împuternicirea dată conducătorului și celorlalte persoane din direcțiune, însoțită de o copie a actelor.

Art. 76. — Orice exploatare minieră, precum și orice întreprindere metalurgică sau industrială în strânsă legătură cu exploatarea minieră, trebuie să aibă la punctul lucrării un director tehnic, sau șef de șantier, ori șef de secție, sau conducător tehnic, după întinderea sau importanța exploatării sau întreprinderii. Aceștia vor fi ajutați de personal tehnic de conducere, de supraveghere și execuție în număr corespunzător cu întinderea exploatării și cu varietatea instalațiunilor miniere, metalurgice sau industriale.

Pentru exploatările mici și simple autoritatea minieră apreciază asupra necesității unui director tehnic putând aproba ca lucrările să fie executate sub directă conducere a micului exploatare sau a unei persoane destoinice.

Art. 77. — Întreg personalul tehnic trebuie să aibă o autorizațiune din partea Ministerului Industriei și Comerțului.

Autorizarea de a funcționa la exploatare miniere sau la stabilimente metalurgice ori industriale din țară în calitate de director tehnic, inspector tehnic, șef de șantier, șef de secție, sau conducător tehnic al unei exploatări sau a unei întreprinderi, se acordă de Minister prin brevete de șef de exploatare pe specialități, după normele prevăzute de această lege.

Ca măsură tranzitorie personalul în serviciu va continua a rămâne în funcțiune cu atribuțiunile ce are la promulgarea legii.

Art. 78. — Pot obține acest brevet de șef de exploatare absolvenții cu diplomă ai unei școli superioare din țară sau din străinătate de specialitatea corespunzătoare exploatării, sau serviciului unde urmează a funcționa și cari au cel puțin un an de activitate practică efectivă în specialitatea respectivă.

Absolvenții școlilor tehnice speciale cari prin organizarea și programul lor de studiu nu pot fi echivalate cu școlile tehnice superioare din țară, pot fi autorizați să funcționeze în calitate de ajutoare, legal responsabile, ale conducătorului tehnic al unei exploatări sau a unei secțiuni a exploatării, în specialitatea indicată de studiile urmate, dacă dovedesc o activitate practică efectivă în acea specialitate de cel puțin patru ani.

După 10 ani de practică, persoanele în această categorie, pot dobândi brevetul de șef de exploatare, în urma unui examen cu rezultat favorabil, deus la Ministerul Industriei și Comerțului înainte a unei comisii care va fi formată astfel: un delegat al Ministerului Industriei și Comerțului, un profesor dela școala politehnică din București, delegat de consiliul profesoral al acesteia, un delegat inginer al asociațiunii inginerilor și tehnicienilor din industria minieră, sub președinția directorului general al minelor sau a înlocuitorului său legal. Această comisiune va fi numită, pe această cale, pe termen de 5 ani.

Șefii de exploatare posedând autorizarea provizorie a Ministerului la promulgarea legii păstrează drepturile dobândite fără îndeplinirea nici unei alte formalități.

Art. 79. — Ministerul Industriei și Comerțului va hotărî asupra echivalării oricărei diplome cu avizul conform al consiliului profesoral al școlii politehnice.

Condițiunile de capacitate și experiență pentru restul personalului tehnic vor fi fixate prin regulament, făcându-se distincțiuni după actele de studii și după timpul de practică în ramura respectivă.

Cunoasterea limbii române, a legilor și regulamentelor miniere și industriale pentru orice categorie de personal este obligatorie în măsura reclamată de calitatea în care urmează a fi autorizată să funcționeze. Brevetul se va libera în urma unui examen.

Art. 80. — Ministerul Industriei și Comerțului va fixa, prin regulamente și decizii, categoriile de funcțiuni, în fiecare categorie personalul trebuind să fie format din cel puțin 75% români.

Se poate derogă dela "normele de mai sus, în primii șapte ani dela promulgarea legii de față, în cazurile de lipsă de personal calificat, cu autorizarea Ministerului pe baza raportului direcțiunii generale a minelor.

Exploatarea minieră și întreprinderile industriale și metalurgice au obligațiunea de a primi cu plată și la cerere practicanți dintre elevii școalelor speciale din țară cari după absolvire sunt susceptibili de a putea deveni șefi de exploatare sau conducători tehnici, potrivit cu normele ce se vor fixa prin regulament.

Art. 81. — Este interzis a întrebuiți copiii sub 18 ani sau femei ca lucrători la lucrări miniere subterane. Această interdicție nu se întinde la lucrările la zi.

Art. 82. — Concesionarul este obligat să înceapă lucrările în vederea exploatarea cel mai târziu în timp de un an dela punerea în stăpânire.

Lucrările începute trebuie să fie continuate regulat, fără întrerupere.

Orice lucrare minieră sau instalațiune, care atinge unul din obiectivele asupra cărora autoritatea minieră este împuternicită să exercite supraveghere și control, trebuie să fie anunțată autorității miniere sau organului local de control, iar executarea ei nu poate începe decât după ce va fi autorizată.

Deasemenea, înainte de a se începe exploatarea unui câmp de extracțiune, exploatarea trebuie să supună autorității miniere metoda de exploatare pe care o va urmări.

Dacă lucrarea anunțată satisface prescripțiunile legii și regulamentelor, autoritatea minieră autoriză începerea ei, iar dacă e cazul, notifică odată cu autorizarea observațiunile sale și măsurile necesare pentru a evita neajunsurile semnalate.

Dacă exploatarea nu ia măsurile prescise, executarea lucrărilor va fi oprită, total sau parțial.

În contra măsurilor luate de autoritatea minieră locală, concesionarul va putea apela la Ministerul Industriei și Comerțului, consiliul superior de mine.

Art. 83. — Suspendarea sau părăsirea unei lucrări miniere sau a unui câmp de extracțiune trebuie să fie anunțată autorității miniere.

Autoritatea minieră după vizitarea lucrărilor ia act de declarația de părăsire sau suspendare și poate prescrie eventuale măsuri sau lucrări de siguranță, afară de cele prescise în regulamente.

Art. 84. — Orice exploatare este obligată să țină la zi :

1. Un plan exact al suprafeței indicând limitele și punctele topografice cari definesc perimetrul, ivirile la suprafață și toate instalațiunile aflate pe ea.

2. Planuri exacte în proiecțiune orizontală ale lucrărilor subterane pe etaje sau orizonte, cu arătarea porțiunilor exploatate în fiecare an și a celor în curs de exploatare.

Ridicările topografice trebuie să fie racordate cu cele dela suprafață, iar planurile respective trebuie să se poată suprapune.

3. Planuri cari să arate vederea de față și diferite secțiuni prin mină și zăcământ susceptibile de a defini extinderea zăcământului

și a lucrărilor miniere, natura și compoziția substanțelor minerale utile întâlnite.

4. La exploatarea de petrol și de gaze naturale, pe lângă planul de suprafață se va întocmi profile, cu privire la natura și succesiunea straturilor străbătute prin galerii, puțuri și sonde, și se va comunica toate datele științifice și tehnice cari rezultă din lucrările executate.

5. Registrele comerciale în cari să se arate producțiunea obținută, atât în starea brută, cât și sub formă de produse separate sau concentrate în atelierelor de prepararea mecanică.

6. Orice alte registre, planuri, acte, cari se vor prevedea prin regulamente sau prin deciziuni ministeriale.

Art. 85. — Când în cursul exploatarea lucrările subterane se apropie până la o distanță de 80 m de un pod, de o cale de comunicație, de hotarele concesiunii, sau când ajung în apropierea edificiilor sau regiunilor locuite la o distanță de 50 m de ele, exploatarea este obligată să înștiințeze din vreme autoritatea minieră, înainte ca aceste distanțe să fi fost atinse. Autoritatea minieră, după ce vizitează lucrările, fixează măsurile de protecțiune.

Art. 86. — Atât întreprinderile miniere, cât și organizațiunile pentru desfacerea produselor miniere brute sau transformate, sunt obligate ca în limitele producțiunii să asigure regulata și normala aprovizionare a țării, neputând-o restrânge sau suspenda, fără motive legitime și fără învoirea expresă a Ministerului Industriei și Comerțului.

Ele vor fi obligate, la cererea Ministerului, de a crea, pentru nevoile apărării naționale, o rezervă care va fi fixată după normele înscrise în regulament.

Art. 87. — Exploatarea de platină și aur sunt obligați să predea Statului, prin oficiul respectiv de cumpărare, tot metalul obținut.

Nimeni, afară de Stat, n'are dreptul să cumpere sau să-și apropieze în nici un mod aceste metale obținute din exploatare.

Prețul de cumpărare este prețul mondial corespunzător calității aurului.

În categoria acestor metale vor putea fi înscrise prin deciziune ministerială și alte metale cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Ajutoare.

Art. 88. — Orice mină trebuie să aibă la punctul lucrării toate aparatele respiratorii, instrumentele și materialele de salvare, medicamente și mijloacele de ajutor, de felul și în numărul sau cantitatea prevăzută de regulamente sau în deciziunile speciale. Deasemenea orice întreprindere este obligată să se îngrijească, de acord cu autoritățile sanitare, de buna stare a sănătății lucrătorilor și funcționarilor minei.

Hotare în mină.

Art. 89. — În lucrările miniere subterane, exploatarea învecinată sunt obligați să determine printr'un inginer minier, autorizat de Ministerul Industriei și Comerțului, hotarele subterane între concesiuni și să fixeze punctele de hotar prin semne potrivite și bine consolidate.

În caz de neînțelegere între exploatarea, autoritatea minieră, la cererea uneia din părți,

va numi un inginer minier, care, sub depunerea de jurământ, va fixa hotarul subteran și va comunica rezultatul măsurii, atât autorității miniere, cât și părților interesate.

Până la fixarea hotarului, fiecare parte va opri lucrul în regiunea contestată, fiind obligat a întreține galeria sau lucrarea minieră în stare bună și circulabilă.

Art. 90. — Când mina sau zăcămintul sunt amenințate de o inundațiune care ar compromite siguranța publică sau conservarea minei ori a zăcămintului, autoritatea minieră este împuternicită să ia măsurile necesare pentru prevenirea și combaterea pericolului. Aceste măsuri pot fi locale sau regionale, după extensiunea pericolului de inundare.

În acest scop, autoritatea minieră poate să oblige pe concesionarii diferitelor mine atinse sau amenințate de o inundațiune, să execute în comun, pe cheltuiala lor, lucrările necesare fie pentru a scoate apa din minele inundate, fie pentru a opri progresul inundației.

Art. 91. — Ministerul Industriei și Comerțului poate să declare, printr'o deciziune, reunirea exploataților din regiunea amenințată într'un sindicat, reglementând compunerea lui și modul de reparațiune a cheltuielilor între cei obligați. O atare reuniune a exploataților dintr'o regiune într'un sindicat poate fi hotărâtă de Minister pentru luarea măsurilor și împlinirea oricăror nevoi de interes general.

Exploatații vor fi convocați spre a desemna o comisiune însărcinată să studieze și să aducă la îndeplinire măsurile pentru apărarea intereselor comune ale exploataților amenințate.

Cheltuielile făcute sunt verificate de autoritatea minieră și trecute în roluri întocmite în acest scop.

Aceste roluri, semnate de reprezentanții sindicatului și de autoritatea minieră, sunt executorii, iar sumele se vor încasa în același mod ca și contribuțiunile directe.

Art. 92. — Dacă exploatații, în urma convocării ce li s'a făcut, nu se unesc pentru a organiza sindicatul, Ministerul Industriei și Comerțului numește comisiune de trei sau cinci persoane, cu însărcinarea de a lua toate măsurile pentru executarea lucrărilor necesare în contul exploataților.

Dacă un exploatator nu achită în termen de 30 de zile suma ce-i revine pentru executarea lucrărilor, Ministerul poate să ceară consiliului de mine să pronunțe retragerea concesiunii.

Art. 93. — Concesionarul este obligat să repare toate pagubele cauzate suprafeței, clădirilor și instalațiilor aflate pe ea prin exploatarea minei.

Responsabilitatea concesionarului este absolută. El datorește proprietarului solului despăgubire ori de câte ori se stabilește o legătură de cauză și efect între lucrările de exploatare și prejudiciul cauzat.

Concesionarul este obligat să repare prejudiciul pe care exploatarea sa l-ar cauză proprietarilor suprafeței, chiar în cazul când proprietatea prejudiciată nu este situată deasupra lucrărilor minei.

Concesionarul nu se va putea sustrage de la această obligațiune pe motiv că exploatarea

s'a făcut rațional și lucrările au fost conduse cu toate precauțiunile necesare.

Instanțele judecătorești sunt îndreptățite să hotărască asupra pagubelor, dar nu pot să ordone nici o măsură relativă la explorare sau exploatare, aceasta fiind de competența exclusivă a autorității miniere.

Art. 94. — Responsabilitatea concesionarului este ușurată când s'ar constată că instalațiunile proprietarului suprafeței nu ar fi fost executate cu prudență și cu măsurile de consolidare cerute de regulile artei constructive.

Când mina a avut mai mulți concesionari succesivi, răspunderea o suportă concesionarul actual.

Art. 95. — Repararea prejudiciului cauzat unei mine de către proprietarul solului se va face după dreptul comun.

Art. 96. — Fiecare concesionar este răspunzător de pagubele pe cari exploatarea sa le cauzează concesionarului învecinat.

Responsabilitatea exploatatorului ale cărui lucrări au depășit limitele concesiunii sale, este ușurată sau chiar va putea să nu fie angajată când poate produce dovada evidentă că a fost de bună credință și nu a comis încălcarea în scop de a-și însuși bunul altuia.

Despăgubirea este independentă de sancțiunile prevăzute de lege.

CAPITOLUL VI

Încetarea concesiunii

Art. 97. — Dreptul de exploatare încetează:

A) Prin trecerea timpului pentru care a fost acordată concesiunea sau pentru care este recunoscut valabil actul de concesiune după normele prevăzute de această lege, precum și prin istovirea zăcămintului;

B) Prin renunțare;

C) Prin retragerea concesiunii.

Art. 98. — La expirarea termenului concesiunii, mina cu toate dependențele și anexele ei trece în proprietatea Statului fără vreo despăgubire și liberă de orice sarcini sau obligațiuni de orice natură.

La încetarea concesiunii din orice cauză, concesionarul este obligat să predea Statului toate planurile minei împreună cu carnetele de măsuri geodezice, registrele de producțiune și de personal, fondurile casei de ajutor și registrele pentru veniturile ei, precum și orice alte registre, acte sau documente în legătură cu exploatarea și valorificarea produselor miniere.

Art. 99. — În cursul celui de al 10-lea an pentru petrol în cursul celui de al cincilea an care precede sfârșitul concesiunii, Ministerul Industriei și Comerțului, din propria sa inițiativă, cu avizul conform al consiliului superior de mine, și ascultând pe concesionar sau avocat de acesta, va fixa sau aproba pe de o parte programul de lucrări ce concesionarul este obligat să execute în perioada ultimilor 10 respectiv 5 ani, în scop de a asigura continuitatea exploatații, iar pe de altă parte va

Obligațiuni
în caz de inun-
dare.

Pagube aduse
suprafeței sau
minelor.

fixă condițiile și normele pentru repartitia între Stat și concesionar a cheltuelilor făcute cu aceste lucrări.

Concesiunea poate fi sau exploatată de Stat după normele legii comercializării, sau reînnoită asupra vechiului concesionar, sau poate fi transmisă asupra altei întreprinderi; în ultimele două cazuri însă numai după normele prevăzute de legea de față și în condițiile ce se vor stabili în noul caiet de sarcine, care va trebui să țină seamă de inventar și de instalațiunile existente date în folosință în noua perioadă de concesiune.

Dacă Ministerul găsește că este în interesul general de a reînnoi concesiunea asupra vechiului concesionar, el va trebui să înștiințeze despre aceasta pe concesionar în cursul celui de al 10-lea an, iar la petrol în cursul celui de al cincilea an care precede sfârșitul concesiunii.

Concesiunile care vor expira, se vor reînnoi, la cerere cu doi ani înainte de expirare, asupra vechilor concesionari, în condițiile legii și cu respectarea dispozițiilor noului caiet de sarcine, dacă și-au îndeplinit obligațiunile în perioada expirată.

Art. 100. — Când concesionarul nu a fost înștiințat cu privire la reînnoirea concesiunii, în termenul arătat mai sus, Ministerul Industriei și Comerțului, în cursul celui de al patrulea an care precede sfârșitul concesiunii, va lua măsuri pentru transmiterea ei după normele acestei legi. În caietul de sarcini se va prevedea și programul de lucrări ce urmează a fi executate în ultimii 3 ani pe socoteala noului concesionar, în scop de a asigura continuarea exploatarei în viitor.

Concesionarul este obligat să execute aceste lucrări în perioada ultimilor 3 ani ai concesiunii pe socoteala noului concesionar și sub supravegherea acestuia și a autorității miniere.

În acest scop concesionarul cel nou va trebui să depună garanția corespunzătoare fixată de Minister în caietul de sarcini.

Când o înțelegere poate fi stabilită între vechiul concesionar și cel nou, lucrările vor putea fi executate de acesta din urmă direct sau prin altă întreprindere, avându-se în vedere a nu se împiedeca mersul normal al exploatarei.

Art. 101. — Concesionarul unei mine poate renunța la concesiunea ce i-a fost acordată, când s'ar dovedi că nu mai există nici un zăcământ exploatabil de substanțe minerale care au făcut obiectul concesiunii, sau când zăcământul concesionat nu mai poate fi exploatat în mod industrial.

Cererea de renunțare trebuie adresată autorității miniere regionale, arătându-se și motivele renunțării.

Această cerere va fi notificată de concesionar tuturor creditorilor ipotecari înscrși în cartea minieră.

La cerere se va alătura:

- a) Inventarul complet al minei, cu arătarea cantităților de materiale și produse de orice fel aflate în depozitele minei;
- b) Planurile perimetrului și ale minei;
- c) O situațiune asupra sarcinilor cari grevează mina;

d) Dovada notificării acestei cereri către creditorii ipotecari;

e) Ultimul bilanț;

f) Un memoriu însoțit de o situațiune asupra mersului exploatarei și producțiunii pe ultimii 3 ani cari preced cererea de renunțare.

Art. 102. — Autoritatea miniere regională, examinând cererea, verifică situațiunea și înaintează dosarul împreună cu avizul său Ministerului Industriei și Comerțului.

Acesta dispune publicarea cererii în extras în *Monitorul Oficial*, pe cheltuiala solicitatorului.

Terții interesați vor putea adresa opozițiuni la cererea de renunțare, la Minister, în termen de 30 zile dela data publicării extrasului în *Monitorul Oficial*.

Art. 103. — Consiliul superior de mine va hotărî asupra cererii de renunțare.

El va stabili condițiunile în cari renunțarea poate fi admisă și va fixa termenele în cari solicitatorul va trebui:

1. Să execute toate lucrările de siguranță prescrise, conform legilor și regulamentelor în vigoare;

2. Să obție radiere tuturor inscripțiunilor cari există asupra minei.

În cazuri excepționale, la cererea solicitatorului, aceste termene vor putea fi prelungite de către consiliul superior de mine.

Art. 104. — La expirarea termenelor fixate pentru împlinirea obligațiunilor, solicitatorul va depune la Minister acte prin cari să se constate dacă mina este sau nu liberă de sarcini ipotecare.

Deasemenea Ministerul Industriei și Comerțului va cere autorității miniere regionale să-și dea avizul asupra îndeplinirii obligațiunilor în ce privește executarea lucrărilor de siguranță impuse.

După depunerea actelor privitoare la îndeplinirea obligațiunilor impuse solicitatorului, cererea este supusă deliberării consiliului superior de mine, care va hotărî după ce va chema pe cei interesați.

Hotărîrea, prin care se încuviințează renunțarea, va fi publicată în *Monitorul Oficial*.

Art. 105. — Renunțarea își produce efectele ei din ziua publicării hotărîrii.

Concesionarul rămâne însă responsabil față de cei interesați pentru pagubele cauzate prin lucrările sale de exploatare.

Impozitele și orice dări către Stat, referitoare la exploatare, sunt datorate de concesionar pe întreg anul în care a fost admisă cererea de renunțare.

Art. 106. — Societățile miniere nu vor putea încheia lichidarea mai înainte de reintrarea concesiunii în patrimoniul Statului, ca urmare a admiterii renunțării.

Art. 107. — Concesiunea și autorizarea de exploatare va fi retrasă în cazurile și cu formele prevăzute mai jos, socotindu-se ca desființată de drept și fără îndeplinirea altor formalități:

1. Când exploatarea nu a satisfăcut dispozițiunile art. 83 și 93;

2. Când, fără motive legitime și fără vreo învoire sau păsuire din partea autorității miniere, exploatarea este restrânsă sau suspendată la

Concesiuni libere prin renunțare.

Concesiuni libere prin retragere.

asa fel ca atinge trebuințele consumatorilor, siguranța publică sau apărarea națională;

3. Când lucrările de exploatare se efectuează și în contra regulilor artei miniere, în cât posibilitatea exploatării viitoare a substanțelor minerale ar fi periclitată;

4. Când exploatarea cu vădită rea voință nu satisface prescripțiile relative la măsurile de siguranță a personalului și de conservare a zăcămintului;

5. În caz de părăsire a minei prin încetarea oricărei activități fără o autorizare din partea Ministerului, timp de un an dela somățiunea ce s'a făcut.

Concesiuni libere prin retragere.

Art. 108. — Retragerea concesiunii și a autorizației de exploatare se hotărăște de consiliul superior de mine care va chema pe exploatarea, iar dacă va crede necesar și pe creditorii ipotecari.

Retragerea concesiunii va fi publicată în *Monitorul Oficial*.

Art. 109. — Statul poate transmite concesiunea asupra altei întreprinderi după normele legii de față și în condițiunile ce se vor stabili în noul caiet de sarcini.

Vechiul concesionar rămâne răspunzător față de cei interesați de pagubele cauzate prin lucrările de exploatare.

Deasemenea el rămâne răspunzător pentru actele de administrație făcute până la instituirea unei administrații de către Ministerul Industriei și Comerțului.

O decizie ministerială dată pe baza avizului conform al consiliului superior de mine va hotărî asupra situației în care trebuie repusă concesiunea, ori care ar fi modul ei de întrebuintare.

TITLUL II

Regimul de punere în valoare a substanțelor minerale lăsate la dispozițiunea proprietarului suprafeței

Art. 110. — Substanțele minerale lăsate proprietarului suprafeței pot fi exploatare de el însuși sau de alții.

Orice exploatare de asemenea substanțe trebuie precedată de o cerere introdusă la autoritatea minieră regională. Ea va fi însoțită de un plan în care să se arate poziția terenului față cu locurile învecinate, instalațiunile ce urmează a fi executate, precum și acele ce ar exista în apropiere.

Exploatarea se poate începe numai pe baza unei autorizări care se va da de autoritatea minieră, dacă sunt îndeplinite prescripțiile de poliție minieră prevăzute în legi sau în regulamente.

Această exploatare este supusă prevederilor legii de față și rămâne sub controlul superior al autorității miniere în ce privește:

- Conservarea și exploatarea economică a maselor de asemenea substanțe;
- Protecțiunea suprafeței și a instalațiunilor, clădirilor aflate pe ea;
- Siguranța personalului și a lucrărilor;
- Asigurarea nevoilor consumației interne.

Un regulament de administrațiune publică, întocmit pe baza avizului consiliului superior

de mine, va determina măsurile de poliție minieră pentru exercitarea dreptului de exploatare.

Art. 111. — Dreptul de a exploata substanțele minerale lăsate la dispoziția proprietarilor suprafeței este un drept real imobiliar.

Toate drepturile și sarcinile în legătură cu această exploatare vor fi trecute în cartea minieră.

Art. 112. — Raporturile între exploatări învecinate, precum și raporturile între exploatare și proprietatea suprafeței în ce privește pagubele cauzate prin lucrările de exploatare, sunt supuse dreptului comun.

TITLUL III

CAPITOLUL I

Comasarea și ținuturi miniere

Art. 113. — În interesul protecțiunii zăcămintului și al exploatării sale raționale, în orice regiune minieră unde există proprietăți de întindere mică concesionate sau nu, se va stabili o suprafață minimă sub care o exploatare nu poate fi începută și efectuată.

În acest scop proprietățile de întindere mică, spre a putea fi exploatare, pot fi reunite din inițiativa Statului sau după cererea unuia din cei interesați într'un perimetru de comasare care să aibă suprafața minimă stabilită pentru clasa respectivă de zăcăminte.

Perimetrele de comasarea parcelor de întindere mică nu sunt supuse, în ce privește forma lor, la cerințele legii de față, ci ele pot avea și o altă formă decât aceea pătrată sau dreptunghiulară, cu condițiunea ca lucrările ce s'ar execută pe acel perimetru să respecte distanțele minime prevăzute de lege și regulamente.

Perimetrul de comasare trebuie să aibă suprafața minimă prevăzută în această lege la clasa respectivă de zăcăminte. Acolo unde o atare suprafață minimă nu este indicată, ea va fi stabilită de Ministerul Industriei și Comerțului cu avizul conform al consiliului superior de mine, printr'o decizie publicată în *Monitorul Oficial* și afișată la autoritățile miniere regionale respective.

Suprafața maximă a unui perimetru comasat nu va depăși suprafața maximă fixată pentru un perimetru de concesiune la clasa respectivă de zăcăminte.

Art. 114. — Când părțile nu se înțeleg asupra comasării, Ministerul Industriei și Comerțului, în urma cererii unora din părțile interesate care dovedesc capacitatea tehnică și financiară pentru exploatare, va putea hotărî comasarea formând perimetrul după normele legii.

Cererea de comasare va fi adresată Ministerului sau autorității miniere regionale respective. La cerere se va alătură: planul perimetrului în două exemplare, actele care stabilesc înțelegerea între părți și actele care dovedesc capacitatea tehnică și financiară pentru exploatare.

O copie a cererii și a planului va fi înaintată pentru afișare și consultare la primăria comunei respective. Ea va fi afișată de către notarul

(Supliment)

comunei cel puțin 10 zile, încheindu-se proces-verbal.

Cei interesați pot adresa întâmpinări motivate și însoțite de acte Ministerului Industriei și Comerțului sau autorității miniere regionale.

Pentru rezolvirea cererii se va face cercetare de către autoritatea minieră regională care își va da părerea sa motivată.

Toate actele și lucrările vor fi înaintate consiliului superior de mine, care va pronunța deciziunea de comasare după citirea proprietarului terenului ce se comasează.

Această deciziune va fi publicată în *Monitorul Oficial* și afișată la primăria comunei. Ea va arăta: situațiunea perimetrului, limitele și suprafața lui și a proprietăților comasate, clădirile, sădirile, instalațiunile aflate pe ele, numele proprietarilor sau posesorilor suprafeței și a celor cari au cerut comasarea în vederea exploatării, precum și durata.

Art. 115. — Din momentul publicării deciziunii, comasarea este obligatorie pentru toți cei cuprinși în perimetru.

Perimetrul comasat va fi desemnat pe teren prin semne de hotare sub îngrijirea autorității miniere regionale care va încheia proces-verbal.

Dela publicarea deciziunii pot fi autorizate lucrări miniere pe perimetrul comasat.

Comasarea este facultativă pentru proprietățile pe cari la data promulgării acestei legi se află o exploatare normală înscrisă la autoritatea minieră regională. Noile lucrări vor trebui să respecte însă distanțele și măsurile prescrise de lege și regulamente.

Art. 116. — Drepturile părților cari nu au căzut de acord asupra comasării vor fi stabilite prin justiție.

Dacă în timp de 15 zile dela publicarea deciziunii de comasare nu s'a stabilit un acord între toate părțile cari au proprietăți în perimetrul comasat, chestiunea va fi supusă judecării unei comisiuni de arbitri.

Comisiunea va fi formată din prim-președintele tribunalului sau președinte ori înlocuitorul lor și doi arbitri aleși de părți.

Cei cuprinși în perimetrul supus comasării aleg pe cei doi arbitri, prin majoritate, cu vot secret. Alegerea se va face în localul Primăriei comunei respective și va fi prezidată de judecătorul ocolului în care se află perimetrul. Data alegerii va fi fixată după cererea autorității miniere regionale sau a celor interesați și va fi anunțată prin afișare la primăria comunei cu cel puțin 10 zile înainte. Dacă alegerea nu se poate face, judecătorul va desemna, printr'o încheiere definitivă în termen de cel mult 10 zile, doi arbitri dintre specialiști sau cunoscători ai situației locale.

Comisiunea prezidată de magistrat și asistat de un grefier sau ajutor de grefă va judecă de urgență, citând părțile și Ministerul Industriei și Comerțului la tribunalul de județ. Ea va stabili drepturile părților asupra parcelelor comasate și modul de exercitare al acestor drepturi. Hotărîrea comisiunii este supusă numai apelului la Curtea de apel în termen de 15 zile dela comunicare. Apelul poate fi depus și la grefa tribunalului.

Curtea de apel va judecă de urgență și cu

precădere. Deciziunea dată fără opoziție este supusă recursului în termen de 20 zile dela comunicare pentru cei absenți. Deciziunea Casatiei se dă fără drept de opoziție.

Indemnizația comisiunii de arbitri este în sarcina părții care a cerut comasarea și ea trebuie depusă odată cu cererea de comasare a terenului.

Președintele comisiunii va primi o diurnă care va fi fixată de Ministerul de Justiție, iar indemnizația arbitrilor va fi stabilită de președintele comisiunii.

Art. 117. — Perimetrul comasat constituie un bun minier distinct, indivizibil pe durata valabilității și va fi trecut în cartea minieră cu toate drepturile și sarcinile lui.

Art. 118. — Proprietățile comasate intră în patrimoniul minier al Statului la data când expiră durata concesiunii sau drepturile proprietarului; ele continuă însă a face parte din perimetrul comasat.

La expirarea tuturilor concesiunilor reunite în perimetrul comasat, acesta reintră în patrimoniul minier al Statului, cu toate instalațiunile aflate pe el, fără despăgubire și liber de orice sarcini sau obligațiuni; dacă proprietarul suprafeței are vreun drept asupra instalațiilor, Statul le poate reține acordând despăgubirile stabilite conform art. 66 și următorii. Perimetrul va fi pus sub regimul prevăzut de această lege pentru clasa respectivă de zăcămint.

Ținuturi miniere.

Art. 119. — În vederea exploatării economice a zăcămintelor de minereuri complexe sau de substanțe minerale utile, a căror localizare în zăcămintele este împrăștiată sau neregulată, precum și în vederea celei mai bune valorificări a oricăror produse miniere, se va putea forma și declara de Ministerul Industriei și Comerțului, fie din propria sa inițiativă, fie provocat de alții, ținuturi miniere, potrivit cu cerințele economiei miniere și economiei naționale.

Aceste ținuturi vor forma unități, în genere suficient determinate prin limite naturale, în interiorul cărora existența acestor clase de zăcămintele este probabilă.

Formarea acestor ținuturi miniere, precum și modificarea sau completarea lor, se face prin deciziune ministerială, cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Deciziunea va fi publicată în *Monitorul Oficial*.

Fiecare din aceste ținuturi miniere, potrivit cu clasa de zăcămintele ce conține, va fi pus sub un regim special de explorare, de exploatare și de valorificare, spre a concentra operațiunile de preparare mecanică, precum și tratamentul metalurgic sau industrial al produselor miniere, în ateliere centrale, uzine sau stabilimente industriale în legătură strânsă cu exploatarea zăcămintelor din asemenea ținuturi miniere.

Statute pentru fiecare ținut minier întărite prin decret regal dat după propunerea ministerului industriei și comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine, vor fixa regimul special pentru concentrarea operațiunilor miniere, metalurgice și industriale în legătură strânsă cu exploatarea.

CAPITOLUL II

Accidente miniere

Art. 120. Orice accident minier trebuie să fie anunțat autorității miniere cel mai târziu în termen de 24 ore de la producerea lui. Accidentele de persoane vor fi anunțate de exploatarea în același timp parchetului și primăriei locale.

Autoritatea minieră este obligată și singura competentă să ancheteze accidente de natură a compromite siguranța lucrărilor miniere, a suprafeței, a clădirilor și instalațiilor sau aprovizionarea țării.

De asemenea ea este obligată și competentă să ancheteze, în vederea aplicării sancțiunilor din această lege, accidentele mortale sau cari au provocat răni grave.

Procesul-verbal de anchetă și concluziunile autorității miniere sau ale inginerului de control care a cercetat cazul, va fi înaintat Ministerului Industriei și Comerțului, iar în cazuri de accidente mortale sau cari au provocat răni grave, un exemplar va fi trimis și parchetului.

În cazuri de pericol autoritatea minieră are drept să ia măsurile pe cari le va crede necesare și să le aducă la îndeplinire cu ajutorul personalului întreprinderii care este obligat să execute ordinele acestei autorități.

Art. 121. Operațiunile de limitarea accidentului și de salvare încep imediat sub direcțiunea personalului de conducere al minei.

Dacă victimele accidentului n'au fost încă retrase în momentul când reprezentantul autorității miniere sosște la fața locului, direcțiunea operațiunilor de salvare o ia asupra ei concursul exploatarea și al inginerilor minei.

Ei va face rechizițiunile necesare de oameni, instrumente și orice mijloace de salvare în comunele și la exploatarea învecinată.

Autoritățile administrative de orice fel sunt datorate să dea autorității miniere, în cazuri de accidente, tot concursul.

Întreprinderile miniere vor fi prevăzute cu toate aparatele moderne pentru prevenirea accidentelor muncii.

CAPITOLUL III

Taxe, impozite și redevențe

Art. 122. Independent de orice alte dări fixate prin legi financiare sau prin alte dispozițiuni din această lege, toate exploatarea de substanțe minerale de orice natură sunt supuse la următoarele taxe și impozite miniere:

O taxă fixă pe suprafața delimitată în concesiune;

Un impozit proporțional socotit la o cota din produsul obținut.

Acastă cotă se aplică la produsul brut extras la mină, în cazul când substanța minieră are puritatea și concentrațiunea suficientă spre a fi negociabilă sau predată direct uzinelor, fără a mai fi transformată prin operațiuni consecutive și accesorii exploatarea.

Când suprafața minieră nu se prezintă în condițiunile de mai sus și trebuie transformată, spre a putea fi negociabilă, cota se va aplica

la produsul concentrat care rezultă după transformare.

Pentru platină și aur impozitul proporțional se va socoti la o cotă din metalul obținut, iar la produsele concentrate aurifere sau platinifere (shh) acest impozit se va socoti la conținutul în metal prețios constat prin analiză făcută în laboratorul oficial.

Art. 123. Taxa fixă se aplică anual la suprafața totală a suprafeței concesionate sub orice formă pentru exploatarea unei substanțe minerale și se fixează la:

Lei 60 de hectar concesionat pentru exploatarea de petrol;

Lei 20 de hectar concesionat pentru exploatarea de orice alte substanțe minerale.

Art. 124. Taxa proporțională este de: 1% din produsul obținut pentru cărbuni și bitumen solide;

2% din produsele obținute pentru bitumin lichid (țifeu) și produsele asociate cu el în același zăcământ.

La gazele obținute odată cu petrolul impozitul se va percepe în numerar la valoarea socotită pe prețul mediu de vânzare la schelă.

La petrolul brut (țifeu) și la produsele separate din gaze, impozitul va fi perceput după cererea Ministerului Industriei și Comerțului, fie în numerar, socotindu-se valoarea pe prețul mediu la rezervorul din schelă, fie în natură.

În acest caz țifeiul va fi de aceeași calitate cu restul producției și va fi predat în rezervoarele de înmagazinare, la origina conductei care leagă schelă cu o rafinărie sau cu o stațiune de cale ferată;

2% din produsul brut pentru hidrocarburi gazeiforme cari formează zăcăminte proprii. Impozitul va fi perceput în numerar și socotit la valoarea pe prețul de vânzare la origina conductei;

0,25% din metalul pur pentru platină și aur;

4% din produsul obținut pentru restul substanțelor metalifere și minerale sau roca de orice fel;

1% asupra sumei încasate pentru băile servite și vânzările efectuate, la ape minerale, nămoluri și gaze, altele decât hidrocarburele gazoase.

Art. 125. Constatarea și stabilirea impozitelor miniere se face în primele luni ale anului pentru anul expirat, de către o comisiune pe fiecare județ, compusă din: șeful regiunii miniere sau un alt delegat al Ministerului Industriei și Comerțului, administratorul financiar al județului sau un alt delegat al Ministerului de Finanțe, un reprezentant al întreprinderilor miniere din județ, de presedintele sau prim-presedintele tribunalului la tribunalele cu mai multe secțiuni, cu cel puțin 20 zile înainte de 1 Ianuarie dacă întreprinderile n'au desemnat înainte de acest termen pe alcineva din sânul lor.

În acest scop, autoritatea minieră va înainta tribunalului până la 1 Noiembrie, o listă a acestor întreprinderi. Comisiunea va avea și un secretar desemnat de administrația financiară.

Comisiunea va putea funcționa cu doi membri.

...este îndreptăţită ca după citarea părţilor să cerceteze registrele şi să facă orice fel de cercetări la faţa locului sau la sediul întreprinderii.

Impozitul va fi stabilit printr'un proces-verbal care va fi comunicat părţilor în comunele rurale de către notari, iar în cele urbane de către poliţie.

Hotărîrea comisiei este fără opoziţie şi supusă apelului la comisiunea de apel depe lângă Ministerul Industriei şi Comerţului, în termen de 20 zile dela comunicarea procesului-verbal.

Art. 126. — Comisiunea de apel se compune din :

Doi consilieri dela Curtea de apel din Bucureşti.

Un delegat al Ministerului de Finanţe.

Un delegat al Ministerului Industriei şi Comerţului, din serviciul de supraveghere şi control al drepturilor miniere;

Un reprezentant al întreprinderilor miniere.

Magistraţii vor fi aleşi în fiecare an în adunarea generală a instanţei.

Delegaţii Ministerelor vor fi desemnaţi prin decizie ministerială. Reprezentantul întreprinderilor va fi desemnat de consiliul superior de mine.

Comisiunea va fi prezidată de cel mai vechiu în grad dintre magistraţi. Ea poate lucra cu 3 membri, dintre cari cel puţin un magistrat. Pe lângă comisiune vor fi doi secretari dintre cari unul cel puţin, va fi un grefier sau ajutor de grefier dela Curtea de apel sau tribunal. Ea va funcţiona la Ministerul Industriei şi Comerţului.

Art. 127. — Apelul va fi motivat şi însoţit de toate actele doveditoare. El poate fi introdus la administraţia financiară sau la autoritatea miniară regională cari sunt datorate să-l înainteze de urgenţă comisiei de apel. Părţile vor fi citate. Statul va fi chemat prin Ministerul Industriei şi Comerţului.

Hotărîrea comisiei de apel se va pronunţa în şedinţa publică, ea este fără opoziţie şi supusă recursului în termen de 20 zile dela comunicare.

După stabilirea definitivă a impozitelor ele vor fi înscrise în roluri şi date spre încasare.

Art. 128. — Controlul redevenţei se face de către Ministerul Industriei şi Comerţului prin organele sale, după normele ce se vor fixa şi desvoltă prin legea de organizare a Ministerului şi prin regulament.

Art. 129. — Exploatatorii sunt datori să declare în scris, autorităţii miniere regionale, la termenele ce se vor fixa prin regulament, cuantumul producţiunii extrase.

Autoritatea miniară va controla şi stabili la fiecare exploatare producţia şi redevenţa datorită.

Când Statul ia redevenţa în natură, ridicarea se va face, trimestrial sau la alte termene, în modul prevăzut în caietul de sarcini. Ea va fi constatată, în mod provizoriu, şi luată în primire de un delegat al serviciului de control al drepturilor miniere din Ministerul Industriei, în prezenţa autorităţii miniere.

Art. 130. — Constatarea redevenţelor şi eva-

luarea lor se va face de către comisiunea penale-miniere prevăzută la art. 126 şi după normele aceleiaşi norme, printr'o încheiere separată.

Această încheiere va fi comunicată părţilor interesate.

Incheierea comisiei este supusă apelului în termen de 20 zile dela comunicare, la comisiunea de apel prevăzută de art. 127, care va avea în atribuţiuni şi constatarea şi fixarea prezenţei redevenţelor.

Art. 131. — Modul de plata redevenţelor către exploratori şi proprietari se va stabili prin regulament. Dacă există neînţelegeri între cei interesaţi privitor la drepturile prevăzute prin această lege, sau există motive serioase de incertitudine asupra valabilităţii acelor drepturi, plata redevenţei se va face prin consignarea la Casa de depuneri şi consignăţiuni, iar recepţia se va depune la judecătoria în circumscripţia căreia este întreprinderea. Statul sau exploatatorul este liberat din momentul depunerii recepţiei la judecătoria.

CAPITOLUL IV

Sanctiuni

Art. 132. — Sanctiunile se pot aplica atât întreprinderii cât şi persoanei care s'a făcut culpabilă de abateri.

Art. 133. — Pentru abateri prevăzute la art. 19 a se va aplica la prima dată o amendă de la 100—2.000 lei, somanţu-se exploatatorul ca în termen de maximum 20 zile să se conformeze legii. În caz contrariu, permisul poate fi retras.

Pentru abaterile arătate în art. 19 c şi d se va aplica la prima dată o amendă dela 500 până la 5.000 lei şi se va da un termen de 30 zile pentru îndeplinirea obligaţiunilor. Dacă nu se conformează, amendă se poate cere până la 10.000 lei, acordându-se un nou termen de 30 zile.

Dacă exploatatorul nu îndeplineşte obligaţiunile nici în acest termen, permisul poate fi retras.

Afară de acestea sunt aplicabile şi exploatatorilor sanctiunile prevăzute de această lege la exploatare.

Art. 134. — Exploatatorii sau exploatatorii autorizată a dispun, fără o autorizare prealabilă a autorităţii miniere, de substanţele minerale extrase cari nu le-au fost concesionate, vor plăti valoarea substanţelor minerale şi o amendă dela 1.000 până la 50.000 lei. Pe lângă aceasta, se va putea retrage dreptul de explorare sau exploatare.

Art. 135. — Pentru abaterile privitoare la condiţiunile de capacitate şi la naţionalitatea personalului, se va aplica întreprinderii o amendă dela 500—5.000 lei şi se va da un termen până la trei luni spre a se conforma.

Pentru abateri repetate în cursul celor doi ani dela prima sancţiune aplicată, amenzile se pot cere până la 10.000 lei pentru fiecare caz.

Dacă o întreprindere nu îşi angajează conducători tehnici cari să întrunească condiţiunile legii, se va da un termen pentru satisfacerea legii, după care amendă va fi dublată şi aplicată din 6 în 6 luni până la executarea dispoziţiunilor legii.

Art. 136. — Pentru neglijenţă, în ce priveşte fişele, rapoarte, ridicarea şi ţinerea planurilor miniere şi produse statistice, filelor de sonde, pentru netrimitearea lor, a ra-

poartelor și a datelor statistice, autorităților desemnate în această lege și în regulamentele ei, se aplică întreprinderii o amendă dela 1.000 până la 10.000 lei, iar conducătorului tehnic responsabil o amendă dela 500 până la 2.000 lei.

Pentru abateri, repetate în cursul celor doi ani dela prima sancțiune, amenzile se pot mări până la doinditul celor de mai sus.

În afară de aceasta, se va putea agrava sancțiunea pentru conducătorul tehnic responsabil prin suspendarea sau retragerea brevetului de funcționare în țară.

Maximul sancțiunilor se aplică când se înfățișează sau se comunică, voluntar, lucrări și date inexacte.

Lucrări în exteriorul concesiei.

Art. 137. — Pentru abaterile dela dispozițiunile art. 90 și 97 se aplică întreprinderii, amenzi dela 500—10.000 lei, iar conducătorului tehnic sau persoanei responsabile dela 200—2.000 lei.

Pentru abateri repetate în cursul celor doi ani dela prima sancțiune aplicată, amenzile se pot îndoi.

Femei și copii în mine.

Art. 138. — Întrebuințarea copiilor sub 18 ani, precum și a femeilor, ca lucrători, la lucrări miniere subterane atrage după sine sancțiunile următoare :

La prima abatere se va aplică o amendă de 5.000—10.000 lei pentru întreprindere și de 1.000—5.000 lei pentru conducătorul tehnic sau persoana responsabilă. În caz de repetare, amenda se poate îndoi.

Prin regulament special se vor hotări toate dispozițiunile cu privire la ocrotirea muncii.

Neglijarea avertizării accidentelor.

Art. 139. — Pentru neglijență în anunțarea accidentelor ori faptelor cari ar putea periclita siguranța persoanelor și minelor, se va aplică întreprinderii și conducătorului sancțiunile din articolul precedent. În cazuri grave se poate suspenda sau retrage brevetul persoanei responsabile.

Nepredarea platinei și aurului.

Art. 140. — Nepredarea platinei și aurului obținut în țară sau înstrăinarea lor altora decât Statului se consideră ca furt și se pedepsește cu închisoare dela 3 la 5 ani și cu amendă cel puțin egală cu valoarea metalului sustras. În orice caz metalul va fi confiscat.

Aceeaș pedeapsă se aplică și aceluia care și le-a însușit în orice mod.

Obligațiuni de aprovizionare.

Art. 141. — În caz de abateri cari produc perturbațiuni în funcționarea serviciilor publice și în economia generală a țării, autoritatea minieră va aplică atât întreprinderii cât și conducătorului ei, sancțiunile următoare :

La prima abatere o amendă dela 50.000 până la 100.000 lei pentru întreprindere și dela lei 20.000—50.000 pentru conducătorul întreprinderii.

Pentru abateri repetate, amenzile se măresc la doinditul amenzii precedente, iar Ministerul Industriei și Comerțului va putea însărcina un alt conducător.

Sancțiuni cari preced retragerea concesiei.

Art. 142. — Sancțiunile cari preced retragerea hotărârii de retragere variază după gravitatea abaterilor prevăzute de art. 108 și după continuitatea sau repetarea lor, anume :

Pentru abaterile de sub No. 1 se va aplică concesionarului, la prima dată, o amendă dela

1.000—10.000 lei și i se va adresa o somațiune prin care i se fixează un termen până la maximum 3 luni pentru a-și îndeplini obligațiunile.

Dacă în urma somațiunii abaterea continuă sau se repetă, i se va aplică o amendă doindită și i se va da un termen de maximum 90 de zile spre a se conforma.

Dacă și această somațiune rămâne fără rezultat, se va retrage concesieunea.

Pentru abaterile de sub No. 2 se va aplică la prima dată o amendă dela 10.000—50.000 lei și i se va adresa o somațiune spre a se conforma în termenul cel mai scurt și care va fi fixat de Ministerul Industriei și Comerțului potrivit situațiunii.

Dacă abaterea continuă sau dacă ea se repetă, se va aplică o amendă până la 100.000 lei și se va adresa exploatatorului o nouă somațiune spre a se conforma în termenul cel mai scurt posibil.

Dacă și în urma acestei somațiuni intervenția autorității miniere rămâne fără rezultat, se va retrage concesieunea și autorizarea de exploatare.

Până la pronunțarea retragerii și luarea în primire a minei, instalațiunii sau organizațiunilor de desfăcerea produselor, Ministerul va institui un administrator pe socoteala exploatatorului și pe care-l va împuternici să facă toate lucrările și să ia toate măsurile necesare.

Pentru abaterile de sub No. 3 sunt aplicabile aceleași sancțiuni ca pentru abaterile de sub No. 1.

Pentru abaterile de sub No. 4 se va aplică, la prima dată, o amendă dela 5.000—20.000 lei.

În acelaș timp exploatatorul va fi somat să înceteze abaterea constatată într'un termen ce i se va fixa, iar conducătorului tehnic responsabil al exploatării i se va da avertisment.

În caz de repetare exploatatorul va fi din nou somat, aplicându-i-se o amendă doindită, iar conducătorului tehnic responsabil al exploatării i se va aplică o amendă de 1.000—5.000 lei.

Dacă însă abaterea a provocat pericole de o întindere mai mare cari provin dintr'o mare neglijență, Ministerul Industriei și Comerțului va putea să hotărăscă retragerea concesiei și a autorizării de exploatare, iar conducătorului în culpă i se poate retrage autorizația de a funcționa în țară, în acea calitate, pe termen limitat sau pentru totdeauna.

Până la pronunțarea retragerii concesiei, Ministerul va numi un administrator împuternicit să facă toate lucrările și să ia toate măsurile necesare, cheltuelile privind pe exploatator.

Pentru abaterile de sub No. 5 și 6 sunt aplicabile aceleași sancțiuni ca pentru No. 1.

Art. 143. — Pentru abateri dela orice alte dispozițiuni prevăzute în lege, în regulamente sau deciziuni date de autoritatea minieră în exercitarea dreptului ei de control asupra exploatărilor miniere, metalurgice sau industriale ori comerciale în strânsă legătură cu exploatarea minieră, se va aplică sancțiunile prevăzute la art. 138.

Diverse abateri.

Constatarea abaterilor și aplicarea sancțiunilor.

Art. 144. — Abaterile dela prescripțiunile cuprinse în legea de față, în regulamente și deciziuni privitoare la minerit, precum și la operațiuni conexe, vor fi constatate de autoritatea minieră regională, de organele ei, precum și de orice alt delegat împuternicit de Ministerul Industriei și Comerțului.

Sancțiunile din legea de față privitoare la amenzi și la suspendarea sau retragerea dreptului de a funcționa al personalului tehnic se aplică de autoritatea minieră după normele următoare :

Autoritatea minieră regională aplică amenda la prima abatere și are dreptul de a suspenda temporar autorizarea de funcționare în mină, sau în țară, a personalului tehnic inferior.

Cei nemulțumiți cu sancțiunile autorității miniere regionale se pot adresa direcțiunii generale a minelor.

Această direcțiune aplică amenzi pentru abateri repetate și are dreptul de a suspenda sau retrage brevetul de funcționare al personalului tehnic superior.

Sancțiunile aplicate de direcțiunea generală a minelor sunt supuse apelului la consiliul superior de mine în termen de 15 zile dela comunicare. Aceste din urmă sancțiuni devin executorii numai după rezolvarea apelului.

În cazuri urgente, direcțiunea generală a minelor poate dispune ca sancțiunile să fie aplicate provizoriu chiar înainte de rezolvarea apelului.

Penalitatea prevăzută de art. 141 este de competența instanțelor de drept comun. Confiscarea metalului se va face de autoritatea minieră.

Art. 145. — Amenziile prevăzute în articolele precedente, afară de art. 141, sunt cu caracter civil.

Toate amenziile pronunțate în virtutea acestei legi se vor încasa ca și contribuțiunile directe și vor fi vărsate jumătate la casa de ajutor a lucrătorilor minierii și a funcționarilor din regiunea respectivă, iar cealaltă jumătate la casa generală de pensuni.

Sancțiunile din această lege sunt aplicabile, fără excepție sau distincțiune, tuturor exploatareilor miniere, stabilimentelor metalurgice sau industriale pentru transformarea produselor miniere și cari sunt în strânsă legătură cu exploatarea minieră, precum și organizațiilor de transport sau de desfacerea produselor.

Aceste sancțiuni nu exclud penalitățile prevăzute de alte legi și regulamente.

CAPITOLUL V

Autoritatea minieră

Secțiunea I

Art. 146. — Autoritatea însărcinată cu aplicarea legii de față este Ministerul Industriei și Comerțului prin serviciile sale speciale.

Această autoritate este singură competentă de a hotărî asupra măsurilor de luat cu privire la minerit, precum și la industriile și organizațiunile conexe, afară de cazurile unde legea de față prevede altfel.

Direcțiunea generală a minelor.

În exercitarea drepturilor sale, ministrul este ajutat de consiliul superior de mine și de Institutul Geologic al României.

El are ca organ principal, pentru aplicarea acestei legi, direcțiunea generală a minelor.

Această direcțiune se compune din un serviciu central și serviciul exterior.

Serviciul exterior se împarte în regiuni miniere cari se compun din circumscripții miniere.

Aceste servicii sunt conduse de inginerii din corpul minier al Statului.

Direcțiunea generală a minelor are conducerea tuturor serviciilor pentru executarea legii și regulamentelor miniere.

În cazuri de pericol iminent sau de accidente, ea poate lua orice deciziuni sub rezerva aprobării ulterioare a ministrului.

Pe lângă direcțiunea generală a minelor se va institui un serviciu special de supraveghere și control al drepturilor și veniturilor miniere ale Statului.

Autoritatea minieră regională este un organ de supraveghere și control a cărui competență este fixată prin lege.

Determinarea în mod amănunțit a atribuțiilor acestor organe se va face prin legea de organizare a Ministerului și prin regulamente.

Art. 147. — Autoritatea minieră supraveghează întreaga activitate minieră și operațiunile industriale și de desfacere, în cazurile prevăzute de această lege.

Ea are drept să intervie în toate cazurile prevăzute în legea de față și în deosebi cu privire la :

- a) Conservarea bogățiilor miniere, exploatarea lor economică și la industrializarea lor ;
- b) Protecțiunea suprafeței ;
- c) Protecțiunea personalului ocupat în lucrări și pregătirea profesională a acestuia în școli corespunzătoare ;
- d) Asigurarea nevoilor interne și a celor impuse de apărarea țării.

În acest scop toate cercetările necesare se vor face din oficiu ; organele miniere de control și de supraveghere sunt obligate să inspecteze toate întreprinderile cari cad sub imperiul legii din cuprinsul regiunii respective, raportând regulat asupra celor constatate și luând măsurile necesare pentru îndeplinirea prescripțiilor legii.

Consiliul superior de mine

Art. 148. — Consiliul superior de mine se compune din 17 membri, cetățeni români, și anume :

Doi magistrați dintre cari unul dela înalta Curte de casație, iar celălalt dela Curtea de apel din București.

Directorul Institutului Geologic al României.

Doi membri ai Parlamentului, un deputat și un senator, aleși de fiecare adunare pe toată durata legislaturii.

Un delegat al consiliului superior de control și îndrumarea întreprinderilor comercializate ale Statului.

Un inginer delegat de consiliul superior al energiei.

Un membru din consiliul Societății Națio-

...nale de credit industrial, delegat de acest consiliu pe lângă el un inginer de mine și patru juriști numiți de ministru.

Patru ingineri specialiști din principalele categorii ale industriei miniere și industriale conexe, câte unul pentru: a) cărbuni; b) petrol și gaze; c) mine metalifere; cariere și ape minerale; d) siderurgia și metalurgia în genere.

Consiliul alege în fiecare an, din rândul său, un președinte și un vice-președinte; în lipsa acestora ședințele vor fi prezidate de cel mai în vârstă consilier.

Art. 149. — Magistrați vor fi desemnați de consiliul de miniștri.

Cei patru specialiști din industria minieră și industriile conexe vor fi aleși de către consiliul superior de mine format din ceilalți membri.

În acest scop, la urma înștiințării făcute de Ministerul Industriei și Comerțului prin *Monitorul Oficial*, exploatarea și întreprinderile din categoriile arătate mai sus vor prezenta, într-un anumit termen, liste de opt specialiști, câte doi de fiecare categorie, specialiști din cari consiliul superior de mine va face alegerea.

Art. 150. — Afară de membrii titulari vor fi numiți ca supleanți:

doi membri, unul de la Curtea de Casație și unul de la Curtea de Apel din București.

Un membru al Institutului Geologic al României;

Patru ingineri specialiști;

Magistrați supleanți vor fi desemnați în același mod ca și titularii; membrul Institutului Geologic va fi desemnat de directorul acestui institut.

Membrii titulari și supleanții vor fi numiți prin decret regal pe termen de 5 ani și nu vor putea fi revocați decât pentru abateri grave dela datorii constatate de consiliul superior de mine. Revocarea se face prin decret regal, în urma unui raport întocmit pe avizul conform al consiliului.

Art. 151. — Atribuțiunile consiliului superior de mine sunt:

a) De a-și da avizul asupra acordării și retragerii concesiunilor și în genere asupra acordării exploatareilor și condițiilor explorărilor, exploatareilor, asupra cazetelor de sarcini, asupra chestiunilor privitoare la desfacerea produselor miniere brute sau transformate, asupra tuturor chestiunilor unde e necesar acest aviz după prevederile acestei legi sau ale altor legi și regulamente cu privire la exploatarea miniere și la stabilimentele metalurgice sau industriale în legătură strânsă cu exploatarea minieră; în aceste cazuri avizul este obligatoriu;

b) De a-și da aviz consultativ în orice alte chestiuni i s'ar cere de către Ministerul Industriei și Comerțului;

c) De a judeca în cazurile prevăzute în legea de față sau în altele ori în regulamente.

Art. 152. — Consiliul superior de mine va putea lucra în mod valabil cu nouă membri, și va funcționa la Ministerul Industriei și Comerțului.

La toate lucrările consiliului, directorul general al minelor sau alt delegat al său va asista pentru a da lamuriri.

Hotărârile vor fi date cu majoritate de voturi. Ori de câte ori consiliul va exercita atribuțiunile de judecată sau va hotărî asupra acordării, retragerii sau condițiilor concesiunilor, va lucra cel puțin cu 9 membri.

În celelalte cazuri, poate lucra în secțiuni formate din cel puțin 5 membri și constituite, după nevoie, de către plenul consiliului.

Președintele va prezida oricare din secțiuni. Când consiliul lucrează în secțiuni, trebuie să fie prezenți cel puțin 4 membri; hotărârea nu se poate lua decât cu majoritatea de 3 voturi. În caz de divergență afacerea este trimisă consiliului în întregime.

În cazuri de judecată părțile vor fi chemate, ele vor putea depune memorii scrise.

Hotărârile în aceste cazuri vor fi pronunțate în ședință publică. Ele sunt definitive și executorii și numai pot fi atacate de cât prin recurs la înalta Curte de Casație, în termen de 20 de zile dela comunicare. Recursul va fi judecat fără opoziție, de urgență și cu procedură. Dacă hotărârea este casată, afacerea este trimisă consiliului superior de mine, care se va conforma hotărârii casatiei în ce privește punctele de drept.

Dacă este casată a doua oară, indiferent de motive, chestiunea este judecată în chip definitiv de Curtea de Casație, pe baza actelor și dovezilor prezentate înaintea consiliului superior de mine.

Art. 153. — Membrii consiliului superior de mine pot fi recuzați în aceleași cazuri și cu aceleași forme ca și magistrații.

Art. 154. — Consiliul superior de mine va avea un secretariat general compus dintr-un secretar general, secretar și personal de care va fi nevoie. Cel puțin unul din secretari va fi doctor sau licențiat în drept. Ei vor fi aleși de ministru, din o listă de câte două persoane propuse de consiliu.

Organizarea secretariatului și arhivei se va face printr-un regulament întocmit de consiliu.

Art. 155. — Consiliul poate face orice fel de cercetări, expertize, comisiuni rogatorii la instanțele judecătorești, anchete, poate numi comisiuni de specialiști, poate în fine ordona orice măsură pe care ar socoti-o necesară pentru rezolvarea chestiunilor ce-i sunt supuse.

Pentru chestiuni cari privec punerea în valoare a substanțelor formând obiectul prezentei legi, precum și industrializarea lor, consiliul va lua și avizul Institutului Geologic.

CAPITOLUL VI

Cărți miniere

Art. 156. — Pentru publicitatea drepturilor și sarcinilor de orice fel, asupra proprietății miniere, se instituie cărți miniere. Ele vor fi ținute la tribunale și la autoritățile miniere regionale.

Exemplarul care stabilește situația drepturilor și sarcinilor din punct de vedere juridic este cel ținut la tribunal.

Art. 157. — În cărțile miniere vor fi înscrise toate actele juridice de orice natură privitoare la o proprietate minieră sau în legătură cu ea, toate datele referitoare la si-

tuăia ei topografică și juridică, la situația proprietăților suprafeței, la explorare, exploatare, concesiuni și toate drepturile și sarcinile anexe.

Galeriile regionale sau alte lucrări ori instalații de interes regional, concesionate de Stat, vor fi trecute la proprietatea concesionarului respectiv. Obligațiunile luate de alți concesionari de mine din acea regiune, față de acest concesionar, vor fi trecute ca sarcini asupra concesiunilor respective.

Drepturile, sarcinile și toate actele juridice nenumărate în cărțile miniere nu sunt opozabile terților.

Art. 158. — Cărțile miniere vor fi compuse din:

- a) Un registru în care se vor înscri toate elementele de mai sus;
  - b) planuri și acte;
  - c) un registru în care să se treacă în ordinea intrării diferiților cereri de înscriere sau mențiuni;
  - d) un registru în care să se înscrie în ordine alfabetică numele proprietarilor minei și ai proprietarilor suprafeței, pentru înlesnirea cercetărilor.
- La autoritatea miniere regională se va ține numai primul registru și copii de planuri.

Înscrierea trebuie făcută în mod identic, atât în registrele dela tribunal, cât și în cel dela autoritatea miniere regională. În acest scop, o copie legalizată, depe hotărîrea de înscriere va fi înaintată și autorității miniere regionale, care o va trece de urgență în cartea miniere.

Art. 159. — Pentru fiecare teren ori perimetru în explorare, exploatare sau concesiune se va rezerva, în genere, în primul registru cel puțin 4 pagini. Prima pagină va cuprinde descrierea terenului ori perimetrului, arătându-se numărul planului sau al cadastrului dacă există, comuna, localitatea, punctul, vecinătățile și orice alte indicațiuni de acest fel.

A doua pagină a proprietății va cuprinde numele proprietarului sau al titularului dreptului, natura și origina dreptului lor, transmisiunile, restrângerile, desmembrările, redevența sau orice alte drepturi și orice date asupra situației juridice a acestor persoane.

A treia pagină va fi rezervată ipotecilor, privilegiilor sau oricăror sarcini.

A patra este destinată proprietarilor sau dacă drepturile acestora nu sunt certe, posesorilor suprafeței, sau chiar detentorilor când nu s-ar putea stabili nici existența posesiei.

Dacă sunt neînțelegeri asupra drepturilor cuprivire la suprafață și dacă ele nu pot fi rezolvate urgent, se va trece, în mod provizoriu, în cartea miniere, numele acelor cari au pretențiuni asupra terenului sau perimetrului în chestiune.

Cetele de moșneni și răzeși vor fi înscrise pe numele cetei.

În această pagină a cărții miniere se va arăta numele fiecărui proprietar, suprafața parcelei cu arătarea situației ei din plan, natura și origina drepturilor, transmisiuni, drepturi, sarcini asupra imobilului și date asupra situației juridice a persoanelor.

Pe marginea registrelor se pot face diverse mențiuni și adnotări privitoare la actele înscrise.

Ordinea de prioritate între drepturile și

sarcinile de aceeași natură se stabilește după data înscrierii în registru.

Art. 160. — Pentru întocmirea cărților miniere vor fi delegați de Ministerul Justiției la fiecare tribunal unul sau mai mulți judecători. Cererile vor fi cercetate în ordinea intrării arătate în registrul prevăzut de art. 159, lit. c. Înscrierile se vor face în baza unei ordonanțe judecătorești dată pentru fiecare perimetru, teren sau grup de terenuri. Cei nemulțumiți vor apela la completul tribunalului în termen de 15 zile dela afișarea ordonanței la tribunal și la primăria comunei respective. După ce ordonanța a rămas definitivă, se va opera înscrierea în registre de către grefier sub supravegherea judecătorului delegat. La tribunalele unde sunt secțiuni speciale de notariat, cărțile miniere vor fi ținute la aceste secții.

Art. 161. — În ținuturile unde se găsește actualmente cărți miniere ele vor fi trecute dela autoritatea care le ține la tribunalele de județ, într-un termen ce se va fixa prin regulament în acord cu dispozițiile legii.

Art. 162. — Până la întocmirea cărților miniere, în ținuturile unde asemenea cărți nu există actualmente, diferitele acte juridice privitoare la proprietatea miniere și anexele ei vor fi trecute în registrele de mutațiuni de proprietate, conform legilor în vigoare.

În afară de înscrierile prevăzute în articolele precedente, se vor înființa la tribunale și la autoritatea miniere regională următoarele registre:

1. Pentru permise exclusive de explorare.

2. Pentru concesiuni de exploatare și lucrări conexe.

3. Pentru industrii și instalațiuni cari cad sub prevederile acestei legi.

4. Pentru drepturile valide.

Opisele privitoare la explorări și la concesiuni vor fi grupate în registre pentru mine, pentru cariere și pentru ape miniere.

Modul întocmirii cărților miniere și al conservării lor se va determina printr-un regulament.

În vederea întocmirii acestor cărți, Statul va lua măsuri pentru ridicarea în plan a regiunilor miniere. Proprietarii, concesionarii, explorații, deținătorii terenurilor vor fi obligați să contribuie la jumătate din cheltueli, după normele ce se vor prevedea în regulament.

CAPITOLUL VII

Dispozițiuni diverse

Art. 163. — Exploatarea miniere și orice alte întreprinderi de industrializare sau comercializarea substanțelor sau produselor miniere de orice fel, cari vor avea ființă la promulgarea legii de față, sunt supuse în totul prevederilor ei.

Drepturile dobândite de Stat, în materie miniere, nu sunt prejudiciale prin dispozițiunile prezentei legi.

Art. 164. — Pe lângă fiecare mină mare sau pe lângă mai multe mine mici, asociate în acest scop, vor funcționa case de ajutor pentru lucrători și personalul inferior, alimentate din fondul prevăzut la art. 43.

Deasemenea, se va înființa o casă generală de pensuni, pentru lucrătorii minieri și personalul inferior din țară.

Organizarea acestor case va fi pusă în concordanță cu legislația muncii.

Art. 165. — În zona de frontieră a țării, orice lucrare minieră, la suprafață sau subterană, va trebui să aibă o autorizare specială dată de Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine după ce se va lua în prealabil avizul autorităților militare, administrative și vamale.

lanuri.

Art. 166. — Planurile de mine trebuie să fie ridicate de ingineri de mine sau topografi minieri, cari posedă o autorizațiune specială din partea Ministerului Industriei și Comerțului. Prin regulament se va fixa condițiunile pentru obținerea autorizațiunii.

Planurile trebuie să fie întocmite prin reducerea la orizont și să fie orientate după meridianul astronomic, având nordul îndreptat înspre partea de sus a foaiei și paralel cu marginea verticală a planului.

În planurile de perimetre se va arăta: vârfurile perimetrului, hotarele sale și ale comunelor pe cari el se întinde, punctele geografice și orice date, cari definesc perimetrul.

Când în limitele perimetrului solicitat sau în vecinătatea lui imediată sunt masive de sare sau izvoare de apă sărată, acestea vor fi arătate în plan. În acest caz un exemplar al planului vor fi remis regiei monopolurilor Statului.

Planurile prevăzute de legea consolidărilor petrolifere vor putea fi ridicate și de persoanele prevăzute în acea lege.

Art. 167. — În toate cazurile prevăzute prin această lege sau în alte cazuri ivite prin diferite împrejurări relative la mine, sau la operațiuni consecutive și anexe exploatării, cari vor da loc la expertize, experții vor fi aleși dintre specialiști calificați, conform regulamentului.

Orice date asupra explorărilor și exploatărilor se vor cere numai prin autoritatea minieră regională sau prin direcțiunea generală a minelor.

Art. 168. — Nu se poate înființa nici o măsură asigurătoare sau de executare asupra unei părți de mină sau asupra uneia din anexele ei.

Orice măsură contrară este nulă de drept. Când o mină va fi scoasă în vânzare adjudecarea va fi definitivă numai după aprobarea Ministerului Industriei și Comerțului, dată pe baza avizului conform al consiliului superior de mine dacă adjudecatarul îndeplinește condițiunile generale ale acestei legi.

Nu se va emite ordonanța de adjudecare fără această aprobare.

Art. 169. — Administrația unei mine este datoră și imputernicită să exercite o acțiune de supraveghere asupra producțiunii extrase, precum și de îndrumare și control asupra întregului personal, inclusiv lucrătorii

Un regulament va fixa, pe clase de zăcămintă, modalitatea și normele de control și de supravegherea producțiunii și personalului.

Art. 170. — Se va crea de îndată un fond pentru prospecțiuni și explorări miniere întreprinse de Stat, acest fond va fi alimentat din:

a) Taxele prevăzute la art. 5, 8, 43, precum și taxele de validare dela articolul 285;

b) Jumătatea impozitelor miniere prevăzute în legea de față.

PARTEA DOUA

1. COMBUSTIBILI MINERALI

Cărbuni

Art. 171. — Suprafața perimetrului rezervat pentru explorare prin permis exclusiv va fi de 100 hectare până la 1.000 hectare.

Pentru două puncte explorate cu rezultat favorabil, în interiorul perimetrului rezervat, se poate institui o concesiune minieră până la 500 hectare. Când forma perimetrului este dreptunghiulară, latura scurtă trebuie să reprezinte cel puțin $\frac{1}{3}$ din latura lungă.

O unitate de concesiune nu poate depăși suprafața de 1.000 hectare.

La acordarea concesiunii se va lua și avizul consiliului superior al energiei.

Durata concesiunii este dela 30 ani până la cel mult 50 ani.

Art. 172. — Concesiunea se acordă pe bază de redevență la exploatări mici cu caracter local. Ea se poate institui sub forma unei asociațiuni, între Stat și întreprinderea respectivă, conform normelor din partea I a legii de față, în cazul exploatărilor mari sau la cărbunii ce vor fi industrializați sub formă de briquete, coks sau altfel.

La concesiunile redevențiare concesionarul este obligat la o redevență către Stat de 5%, pe toată durata concesiunii.

Redevența se va achita în natură sau în numerar, după cererea Ministerului Industriei și Comerțului. Valoarea redevenței se va socoti pe prețul mediu de vânzare la mină, la depozitul de încărcare sau la uzină.

Statul cedează din redevența ce i se cuvine:

15% proprietărilor suprafeței înglobate în perimetru, potrivit dispozițiunilor art. 40. Această redevență se va împărți între proprietari proporțional cu suprafața fiecărei parcele;

10% exploratorului.

Art. 173. — Când concesiunea se acordă sub forma unei asociațiuni între Stat și întreprindere, concesionarul este dator să achite anual, și în tot timpul cât durează concesiunea, o redevență din brut de:

1% global pentru toți proprietarii suprafeței înglobate în perimetru;

1% pentru explorator.

Bitumene solide

Art. 174. — Suprafața perimetrului rezervat pentru explorare prin permis exclusiv va fi de 50 până la 100 hectare.

Pentru două puncte explorate cu rezultat favorabil în interiorul perimetrului rezervat se poate institui o concesiune minieră până la 50 hectare. Când forma perimetrului este dreptunghiulară, latura scurtă trebuie să reprezinte cel puțin $\frac{1}{2}$ din latura lungă.

O unitate de concesiune nu poate depăși suprafața de 100 hectare.

Durata concesiunii este de 25 ani până la cel mult 50 ani.

Art. 175. — Concesiunea se acordă după normele prevăzute în partea I a legii.

Toate dispozițiunile înscrise în clasa combustibililor solizi, cu privire la redevența datorită Statului și la acele atribuite proprietarilor suprafeței și exploratorului, sunt aplicabile și acestei clase de zăcăminte.

Bitumine lichide

Art. 176. — Suprafața perimetrului rezervat pentru explorare prin permis exclusiv va fi de 100 până la 400 hectare.

Mărimea perimetrului în limitele de mai sus se alege avându-se în vedere condițiunile geologice generale, capacitatea tehnică și financiară a întreprinderii exploratoare și programul de lucrări.

Art. 177. — În regiuni explorate prin permis exclusiv declararea proprietății miniere concesionabile și formarea perimetrelor de concesiune urmează normele generale fixate în partea I a legii de față.

Art. 178. — Un zăcămint de petrol este explorat cu rezultat favorabil când el a fost atins sau străbătut prin sondă, puț sau altă lucrare minieră și a dat în cursul unei luni de extracțiune o producțiune socotită suficientă pentru a considera zăcămintul exploatabil.

Producțiunea va fi constatată de autoritatea minieră prin încheiere de proces-verbal.

Art. 179. — Concesiunea pe primul perimetru format în jurul punctului explorat cu rezultat favorabil va avea o suprafață de 50 hectare.

Exploratorul va avea drept la încă un perimetru de 30 până la 50 hectare pe terenul explorat de el dacă îndeplinește condițiunile de societate anonimă minieră română.

Acest prim perimetru nu poate fi mai mic decât orice alt perimetru din regiunea declarată cunoscută pe baza lucrărilor făcute pe acest prim perimetru.

Restul regiunii declarate cunoscută și concesionabilă va fi împărțit în perimetre de aceeași formă și orientare ca și primul perimetru și de întindere dela 10 hectare până la 40 hectare.

Perimetrele formate în jurul primului perimetru vor fi reunite în trei grupe, pe cât posibil egale între ele, ca suprafață, și în fiecare grupă se va forma același număr de loturi, pe cât posibil de aceeași suprafață.

Art. 180. — Concesionarea perimetrelor din fiecare grupă se face după normele următoare:

a) Prima grupă aleasă de Stat constituie rezerva Statului.

Această rezervă va putea fi exploatată de Stat după propunerea ministrului industriei și comerțului și cu autorizarea consiliului de miniștri dată în urma avizului consiliului superior de mine.

Exploatarea se va face după normele legii pentru comercializarea întreprinderilor de Stat.

Concesionarea către particulari a perime-

trilor, formând rezerva Statului, se poate face numai în baza unei autorizări dată prin lege specială;

b) Perimetrele din grupa II-a și a III-a vor putea fi concesionate numai întreprinderilor, constituite ca societăți anonime miniere române conform legii de față.

În mod tranzitoriu, în primii zece ani dela promulgarea legii de față perimetrele din grupa III, din regiuni explorate prin permis exclusiv, vor putea fi concesionate la orice întreprindere de petrol, având capacitate tehnică și financiară, numai dacă acea întreprindere a explorat cu rezultat favorabil o regiune indicată de Stat, dacă dela început îndeplinește condițiunile art. 33, alin. e, și în termen de 10 ani dela acordarea concesiunii se obligă să se transforme în societate anonimă minieră română. Concesiunea asupra primului perimetru explorat cu rezultat favorabil se acordă exploratorului fără a-l obliga să constituie o societate minieră specială.

Art. 181. — O întreprindere nu poate dobândi în concesiune, într-o grupă, decât două perimetre cel mult.

Dacă însă în urma publicării făcute pentru acordarea concesiunilor nu se prezintă solicitanți în număr suficient față cu numărul perimetrelor, o întreprindere care îndeplinește condițiunile legii poate dobândi un al treilea perimetru.

Acest perimetru se va acordă însă numai cu obligațiunea de a explora o regiune necunoscută, hotărâtă de Stat. Caietul de sarcine va prevedea condițiunile explorării.

Dacă se prezintă solicitanți în număr suficient, însă numai o parte din perimetre sunt atribuite, în acest caz perimetrele rămase libere vor fi publicate din nou spre concesionare.

Pentru dobândirea acestor perimetre pot să se prezinte și întreprinderile cari posedă un singur perimetru concesionat în grupa respectivă.

Societățile miniere române de mare importanță, constituite conform dispozițiunilor legii de față, sau cari îndeplinesc acele condițiuni, societățile în cari lucrătorii minieri participă cu cel puțin 25%, precum și societățile existente cu capital însemnat, ce au cel puțin 25% capital românesc și cari vor îndeplini cerințele art. 33, alin. e, vor putea dobândi, după cererea acționarilor români, deținători a celor 25% din capital, câte un perimetru în plus, atât din terenurile prevăzute la art. 179 cât și din cele prevăzute la art. 183.

Mărimea perimetrelor acordate va fi în raport cu importanța întreprinderilor ce le solicită și cu participarea sau interesul ce Statul dorește a dobândi în acele întreprinderi. Se va da preferință societăților în cari capitalul și personalul românesc participă în o măsură mai mare.

Art. 182. — În regiuni declarate proprietate minieră concesionabilă, pe baza lucrărilor învecinate de exploatare, se va urma normele din articolele precedente, afară de acele cuprinse în alineatul al doilea de sub punctul b al art. 180.

Art. 183. — În termen de opt luni dela

promulgarea prezentei legi, Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine, bazat pe raportul Institutului Geologic al României, va delimita în continuare actualele regiuni petrolifere în explorare suprafețe cunoscute cari vor fi declarate proprietate minieră concesionabilă.

Toate aceste suprafețe la un loc nu vor depăși 500 hectare.

În aceste regiuni se vor forma perimetre de mîndere de la 10 hectare pînă la 30 hectare de formă pătrată sau dreptunghiulară acolo unde aceste forme sînt posibile.

Perimetrele formate în fiecare regiune vor fi reunite în două grupe pe cît posibil egale între ele ca suprafață.

Art. 187. — Perimetrele din grupa I vor putea fi concesionate numai întreprinderilor ca societăți anonime miniere române.

Perimetrele din grupa II pot fi concesionate orișoarei întreprinderi de petrol existentă la promulgarea legii de față.

Dacă întreprinderea nu ar fi constituită ca societate anonimă minieră română, concesiunea se va putea acorda numai cu obligațiunea ca în termen de 10 ani dela acordarea concesiunii să se transforme după normele arătate în această lege.

Art. 188. — Durata concesiunii va fi de 20 ani pentru perimetru pînă la 10 hectare, iar peste această suprafață durata va fi de 30 de ani.

Redevența.

Art. 186. — La concesiunile redevențiere, redevența se va stabili trimestrial după următoarele:

În fiecare trimestru sondele și puțurile productive vor fi grupate după media zilnică e fiecareia pe trimestrul respectiv în două grupe și anume:

a) Grupa cuprinzînd sonde sau puțuri, fiecare cu o producție medie pe zi pînă la 10 tone inclusiv;

b) Grupa cuprinzînd sonde sau puțuri, fiecare cu o producție medie pe zi peste 10 tone.

Media zilnică a unei sonde sau puț în cursul unui trimestru se stabilește împărțind producția sondei sau puțului în trimestrul respectiv prin numărul zilelor din acel trimestru.

În urmă se va calcula pentru fiecare grupă producția medie pe sondă sau puț și zi.

Redevența din producția trimestrială a primei grupe de sonde și puțuri va fi de 8%.

Redevența din producția trimestrială a celei de a doua grupe de sonde și puțuri se stabilește după importanța producției prin raport la numărul sondelor și puțurilor productive din această grupă și după următoarea scară progresivă:

10%	„	„	30 t.
12%	„	„	40 „
14%	„	„	50 „
16%	„	„	60 „
18%	„	„	70 „
20%	„	„	80 „
22%	„	„	90 „
24%	„	„	100 „
26%	„	„	110 „
28%	„	„	120 „
30%	„	„	130 „
32%	„	„	140 „
34%	„	„	150 „
35%	„	„	depășește 150 „

Cînd media pe sondă și zi, începînd dela 10 tone în sus, e cuprinsă între cifrele arătate în acest tablou, redevențele se vor calcula prin interpolatie liniară.

La exploatarea prin galerii sau prin sonde cu producție scăzută în urma unei extracțiuni îndelungate și cari combinate în grup ar fi repuse în producție prin injectarea unui curent de aer, redevența va fi de 8% din produsul brut.

Art. 187. — Redevența din gazele asociate cu petrolul în acelaș zăcămintă va fi de 15% din gazele captate. În caz de separare a gazolinei redevența va fi de 5% din derivatele separate și de 10% din restul gazelor după separarea gazolinei.

Art. 188. — Din redevența cuvenită Statului, petrolul brut se va atribui:

Proprietarilor suprafeței în ținuturile unde pînă la promulgarea Constituției petrolul era lasat la liberă și exclusivă dispoziție a proprietarilor suprafeței o cotă de 20% din redevența ce se cuvine Statului în perioada respectivă și pe toată durata concesiunii.

Exploratorului o cotă de 10% din redevența cuvenită Statului la producțiunea extrasă de pe perimetrul concesionat pe care se găsește lucrările de explorare și pe durata concesiunii.

Art. 189. — Cînd concesiunea se instituie sub forma unei asociațiuni între Stat și întreprindere se va da proprietarului suprafeței și exploratorului următoarele redevențe din petrolul brut extras anual:

20% proprietarilor suprafeței, în ținuturile unde pînă la promulgarea Constituției petrolul era lasat la liberă și exclusivă lor dispoziție.

10% exploratorului din petrolul brut extras de pe perimetrul explorat cu rezultat favorabil și pe durata concesiunii.

Art. 190. — În regiunile petrolifere perimetrul de comasare trebuie să aibă o suprafață de cel puțin 3 ha și o formă astfel ca sondele ce s'ar instala să păstreze dela hotarul cel mai apropiat al perimetrului o distanță de cel puțin 30 metri.

Perimetrul de comasat nu va depăși suprafața de 50 ha.

Parcela izolată, neexploată, dar aflate în vecinătatea unor exploatări existente, vor putea fi cuprinse una din aceste exploatări, cu care vor forma un perimetru unic de exploatare.

Pentru parcelele pe cari se găsesc sonde la foraj sau în exploatare normală, la promulgarea legii de față, comasarea cu alte parcele neexploatăte și cari aparțin altor concesionari sau proprietari este facultativă.

Dacă parcela în exploatare are hotare comune cu parcele cari aparțin aceluiaș concesionar, comasarea acestor parcele este obligatorie.

Lucrările nou întreprinse pe parcele supuse comasării sînt supuse dispozițiunilor prevăzute în această lege și în regulamente.

Instalarea sondelor la distanțe de hotar mai reduse decît cele prevăzute mai sus la petrol și la gaze rămîne subordonată unei autorizări speciale a ministrului industriei și comerțului, cu avizul conform al Institutului Geologic.

Concesionarea căilor ferate...

Dispozițiuni speciale.

Art. 191. — Pentru protecțiunea zăcămintelor în contra inundării, orice întreprindere este obligată ca înainte de a ajunge la stratul petrol să izoleze orice ape întâlnite prin sonde sau puturi. Apele de suprafață și cele freatice vor fi izolate separat de apele de zăcămant.

Pentru fiecare regiune de zăcămintă, direcțiunea generală a minelor va stabili cu avizul conform al Institutului geologic al României, un program de izolare a apelor în sondele sau puturile din regiunea respectivă.

Pentru abaterile dela dispozițiunile referitoare la izolarea apelor, autoritatea minieră va aplica întreprinderii o amendă dela 50.000 până la 200.000 lei, iar conducătorului tehnic în culpă o amendă dela 5.000 până la 20.000 lei, iar în cazuri grave se va aplica retragerea pe termen limitat sau pentru totdeauna a brevetului de a funcționa în atare calitate la exploatarea din țară.

Art. 192. — Pentru protecțiunea zăcămantului și a drepturilor concesionarilor la hotarele perimetrelor adiacente, sondele sau puturile vor păstra dela hotarul cel mai apropiat o distanță de cel puțin 30 metri, măsurată pe perpendiculară dusă din punctul de deschidere al sondei sau putului pe hotar.

Un regulament special va fixa distanțele între lucrările din interiorul perimetrului și măsurile de poliție tehnică și administrativă pentru protecția zăcămantului, a lucrărilor și a personalului.

Art. 193. — Captarea gazelor și separarea derivatelor din gaze, unde va fi cazul, este obligatorie.

Pentru exploatarea gazelor naturale asociate cu petrolul brut în același zăcămant, Ministerul Industriei și Comerțului, fie din inițiativa sa, fie după cererea exploitatorilor interesați, va forma sindicate regionale pentru captarea și industrializarea gazelor.

Un statut special, aprobat de Minister, va fixa organizarea și modul de funcționare al sindicatului.

Art. 194. — Este interzisă întrebuințarea țitelui pentru ars la cazane. Regulamentul va fixa cazurile când țitelul poate fi întrebuințat în acest scop.

Art. 195. — Înființarea și exploatarea de finării de petrol, conducte pentru orice fel de produse de petrol, immagazinare și lichide sau gaze formate dela rafinerii la stațiunile de export, sunt rezervate Statului. Acestea le poate exploata direct sau în asociație cu alții și în deosebi cu întreprinderi de petrol.

Statul poate cu avizul conform al Consiliului superior de mine expropria cu o justă și prealabilă despăgubire, fixată de justiție, conductele existente dela schiele la stațiunile de immagazinare sau la rafinerii, atunci când aceste conducte pot servi mai multor producători sau mai multor exploatare, fără să împiedică bunul mers al transportului produselor întreprinderii expropriate.

Art. 196. — Înființarea de rafinerii de petrol sau mărirea oricărei rafinerii sau instalațiuni conexe sunt subordonate unei autorizări a Ministerului Industriei și Comerțului. Această autorizare se va putea da numai cu avizul con-

form al consiliului superior de mine și nu se va putea refuza unei întreprinderi, societate anonime române care este în însăși producătoare și lipsită de rafinerie proprie.

Toată producțiunea de țitelu trebuie să fie prelucrată în rafinăriile de petrol din țară.

Un regulament special va fixa calitatea produselor de petrol, necesare consumului intern. Art. 197. — Înființarea instalațiunilor pentru immagazinarea produselor de petrol rămâne rezervată unei autorizări a Ministerului Industriei și Comerțului care le va examina din punct de vedere a siguranței publice; înființarea de rezervoare în porturi și în stațiunile de cale ferată se va putea face numai cu autorizarea Statului pe baza unui caiet de sarcini care va stabili condițiunile de exploatare.

Pentru asigurarea nevoilor interne ale țării, capacitatea de immagazinare a acestor instalațiuni trebuie să corespundă consumațiunii normale și unei rezerve care se va fixa de Minister. Această cerință trebuie să fie îndeplinită atât de organizațiunile de desfacere a produselor de petrol, cât și de întreprinderile de Stat sau particulare consumatoare de produse de petrol.

Un regulament va stabili condițiunile de autorizare și de funcționare.

Art. 198. — Consumațiunea internă din fiecare fel de produs trebuie să fie complet satisfăcută cu țările străine.

Desfacerea produselor de petrol în consumațiune interioară se va face pe baza principiului contingentării la rafinerii, printr'o organizațiune comună sub supravegherea Statului și la cari vor participa rafinăriile, producătorii, consumatorii și Statul.

O lege specială va fixa amănunțele acestei organizații de desfacere a produselor de petrol.

Prețurile de desfacere în interior la locul de consumațiune ale produselor de petrol nu trebuie să intreacă prețurile de export la punctele de export.

Hidrocarbure gazoase cari formează zăcămintă propriei

Art. 199. — Explorarea și exploatarea gazelor nu se poate face decât direct de Stat sau prin asociația cu capitalul particular, după normele legii comercializării întreprinderilor și ale legii energiei.

Art. 200. — Suprafața perimetrului rezervat pentru explorare va fi de 1.000 până la 2.000 hectare. Când forma este dreptunghiulară, latura scurtă va fi cel puțin 1/2 din latura lungă.

Criteriul de apreciere, în ce privește punctul explorat cu rezultat favorabil, rămâne rezervat autorității miniere, care va ține seamă de debitul și de tensiunea inițială a gazelor în raport cu structura zăcămintelor și de constanța acestor elemente după anumite intervale de timp.

Suprafața maximă a unui perimetru de exploatare este de 2.000 hectare. Când forma perimetrului este dreptunghiulară, raportul între laturi va fi cel din alineatul întâiu.

În regiunile unde până la promulgarea Constituției gazele erau lăsate la libera și exclusivă dispozițiune a proprietarilor suprafeței, se

va da acestora o redevență de 1,5% din producția gazului, socotit pe prețul de vânzare la schelă.

Durata concesiunii se va fixa în raport cu întinderea perimetrului, între 30 și 40 ani.

Art. 201. — Înființarea de conducte pentru transportul gazului la centrele de consumațiune, precum și exploatarea acestor conducte constituie un drept exclusiv al Statului sau a întreprinderilor înființate de Stat pe baza legii comercializării sau a energiei.

Art. 202. — În regiunile gazeliere, perimetrul de comasare trebuie să aibă o suprafață de cel puțin 300 hectare, fără a trece de 2.000 hectare. Sondele trebuie să păstreze o distanță de cel puțin 200 metri dela hotarul cel mai apropiat.

Dispozițiunile prevăzute la art. 191, cu privire la izolarea apelor, se aplică și la gaze.

Exploratorul sau exploatorul care în perimetrelor sale date pentru alte substanțe, sau dacă cineva în cursul altor lucrări descoperă zăcăminte de hidrocarbure gazoase, este obligat să anunțe în timp de 3 zile autoritatea minieră regională, oprind lucrările. În caz de abateri, se aplică sancțiunile prevăzute în legea de față la art. 19.

Dacă lucrările respective sunt utilizabile pentru exploatarea hidrocarburelor gazoase, Statul poate să continue lucrările pe seama sa despăgubind pe cei în drept de cheltuielile făcute. Dacă în interval de 15 zile Statul nu declară că face uz de acest drept, întreprinzătorul poate continua lucrările, străbătând străturile de hidrocarbure gazoase, fără a putea dispune de ele, însă izolându-le.

Statul poate explora și exploata zăcămintele de hidrocarbure gazoase chiar și în perimetrele concesionate altora dacă acele perimetre erau concesionate pentru alte substanțe.

II. Minereuri metalifere și alte minerale din clasa II, art. 2

Art. 203. — Suprafața perimetrului rezervat pentru explorare prin permis exclusiv, va fi dela 50 hectare până la 100 hectare.

Când forma perimetrului este dreptunghiulară, latura scurtă trebuie să fie cel puțin o pătrime din latura lungă.

Criteriul de adoptat pentru a aprecia rezultatele explorării în această clasă de zăcăminte rezidă în :

a) Calitatea minereurilor definită prin conținutul lor în metal, sau alte elemente utile și de importanță economică ;

b) Posibilitatea utilizării minereului găsit, față cu procedeele cunoscute în metalurgie și în industrie în genere ;

c) Existența, în punctul explorat, a unui zăcămintă din a cărui formă, condițiuni de geneză și de zăcămintă să se poată aprecia extensiunea probabilă în adâncime la suprafață.

Art. 204. — Pentru două puncte explorate cu rezultat favorabil, suprafața ce se poate considera cunoscută și declară proprietate minieră concesionabilă va fi de maximum 50 hectare. Când perimetrul are forma dreptunghiulară, latura scurtă trebuie să reprezinte cel puțin o pătrime din latura lungă.

Pentru fiecare punct în plus, explorat cu rezultat favorabil, concesiunea se poate mări progresiv, astfel ca la o concesiune de întindere maximă egală cu 100 hectare să existe cel puțin patru puncte explorate, cu rezultat favorabil.

Durata concesiunii se va fixa în raport cu întinderea perimetrului, între 40 și 50 ani.

Art. 205. — Concesiunea se acordă pe bază de redevență.

Exceptând platina și aurul, la toate celelalte substanțe metalifere din această clasă de zăcăminte redevența se va stabili la o cotă din produsul negociabil, adus prin operațiuni auxiliare la concentrațiunea cerută pentru nevoile industriei metalurgice și ale industriei în genere.

Această redevență se fixează pentru toată durata concesiunii la 4% din produsul concentrat, socotit pe prețul la mină.

Pentru platina și aur redevența se fixează la 2% din conținutul în aur sau platina, constatată la analiză în laboratoarele oficiale indicate de Ministerul Industriei și Comerțului.

Redevența se va lua în natură, fie ca metal pur, fie ca produs concentrat (Șlih).

Din redevența ce i se cuvine, Statul deadează exploratorului 10% în numerar, pe durata concesiunii insituite pe perimetrul explorat de el.

Fier, Crom, Mangan

Art. 206. — Perimetrul rezervat pentru explorare, va avea o suprafață dela 100 până la 4.000 hectare. La forma dreptunghiulară, latura scurtă va fi cel puțin jumătate din latura lungă.

În interesul cercetării zăcămintului se pot acordă permise exclusive pe ținuturi miniere bine definite, a căror întindere se va fixa cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Concesiunea se acordă pe o durată până la 50 ani.

O unitate de concesiune nu va depăși suprafața de 1.000 hectare. Când forma perimetrului este dreptunghiulară, latura scurtă va fi cel puțin jumătate din latura lungă.

La concesiunile redevențiare, redevența către Stat pe durata concesiunii va fi de cel puțin 4% din produsul negociabil, adus prin operațiuni auxiliare la concentrațiunea cerută pentru nevoile industriei metalurgice și ale industriei în genere.

Se pot reuni concesiuni adiacente, în scop de a formă ținuturi miniere, a căror întindere se va fixa cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Drepturile exploratorului la redevență se regulează după aceleași norme ca la art. 205, alin. ultim.

III. Minereuri de aluminiu și în genere silicații aluminosi, magnezieni și cu alte baze

Art. 207. — Zăcămintele de minereuri de aluminiu urmează regimul special al clasei zăcămintelor de fier, crom și mangan.

Art. 208. — Pentru silicații aluminosi, magnezieni și alte minerale din această clasă de zăcămintă, suprafața perimetrului rezervat pentru explorare prin permis exclusiv, va fi dela 10 până la 100 hectare. Când forma perime-

trului este dreptunghiulară, latura scurtă va fi cel puțin $\frac{1}{2}$ din latura lungă.

Două puncte explorate cu rezultat favorabil și indicând o dezvoltare a zăcămintului suficientă pentru o exploatare continuă, dau dreptul la instituirea concesiunii de exploatare pe un perimetru în suprafața dela 10 până la 100 hectare. La formă dreptunghiulară, latura scurtă va fi cel puțin o pătrime din latura lungă.

Art. 209. — Regimul și condițiunile de concesiune, față de Stat și explorator, atât la această clasă de zăcăminte, cât și la clasele a IV-a, V-a, VI-a și a VII-a, vor fi fixate de Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine.

IV. Grafit și rocele grafitoase

Art. 210. — Grafitul și rocele grafitoase urmează regimul special al cărbunilor, în ce privește forma și suprafața perimetrului de explorare, de exploatare și durata concesiunii.

V. Fosfații în genere

Art. 211. — Fosfații urmează regimul prevăzut pentru fier, crom și mangan, în ce privește forma și suprafața perimetrului de explorare, de exploatare, precum și durata concesiunii.

În regiunile unde existența acestor substanțe minerale este probabilă, se va putea acordă permise exclusive pentru explorare, pe ținuturi miniere bine delimitate.

VI. Minerale cu toriu și pământuri rare și

VII. Pietre prețioase și semi-nobile

Art. 212. — Explorarea și concesionarea mineralelor din aceste două clase de zăcăminte urmează regimul substanțelor miniere din clasa II, ținându-se seamă mai ales de natura și forma zăcămintului.

VIII. Sarea comună (clorura de sodiu), sărurile de potasiu și alte săruri înrudite, fie formând zăcăminte proprii, fie asociate cu sarea comună în același zăcămint

Art. 213. — Exploatarea sărei, fie din mine de sare prin lucrări subterane sau prin soluțiuni și pompare, fie din izvoare sărate sau din alte soluțiuni naturale (ape subterane, lacuri, apă de mare), precum și exploatarea sărurilor de potasiu și altor săruri, fie că formează zăcăminte proprii, fie că sunt asociate cu sarea comună și găzduite în același zăcămint, formează obiectul unui monopol de Stat.

Acest drept se exercită prin Regia Monopolurilor Statului.

Art. 214. — Dreptul de industrializare superioară a sărei comune și a sărurilor de potasiu și altor săruri înrudite cu ele aparține Statului și se exercită prin Ministerul Industriei și Comerțului.

Acest drept poate fie transmis unei întreprinderi cu capacitate tehnică și financiară sub forma unei asociațiuni cu Statul.

Un caiet de sarcini va fixă condițiunile aso-

ciațiunii, durata, compunerea capitalului și a personalului, drepturile Statului, desfacerea produselor pentru nevoile interne și pentru export.

Transmiterea acestui drept de industrializare se face prin decret regal, după propunerea ministrului industriei și comerțului și a ministrului de finanțe, cu avizul Regiei Monopolurilor Statului și cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Art. 215. — Exploratorul sau exploatarea care în perimetrele sale, date pentru alte substanțe, ar întâlni, sare, săruri de potasiu sau ape sărate de o concentrațiune mai mare, este obligat să anunțe aceasta autorității miniere regionale, cel mai târziu în termen de 3 zile. În caz de abatere, se aplică sancțiunile prevăzute în legea de față la art. 19.

Dacă pentru a exploata o substanță minerală ce a fost concesionată este nevoie a străbate sarea, exploratorul sau exploatarea va face această lucrare sub controlul autorității miniere. Materialul extras din aceste lucrări va fi predat Regiei Monopolurilor Statului.

Art. 216. — Extracțiunea iodului, bromului și altor elemente accesorii din săruri și ape sărate poate fi concesionată de Ministerul Industriei și Comerțului, în condițiuni ce vor fi fixate după normele legii de față, luându-se și avizul Regiei Monopolurilor Statului.

Art. 217. — Izvoarele și apele sărate, utilizate ca ape de băi în stațiunile balneare sunt supuse regimului special al izvoarelor minerale și apelor curative în genere.

Ele nu pot fi însă utilizate pentru extragerea sărei de consumațiune.

Art. 218. — Supravegherea minieră a exploatarea de sare și industriilor în strânsă legătură cu exploatarea și în genere controlul măsurilor de poliție tehnică minieră intră în competența Ministerului Industriei și Comerțului; controlul în ce privește constatarea și reprimarea fraudelor se exercită de Regia Monopolurilor Statului.

IX. Gaze naturale, altele decât hidrocarbure gazoase

Art. 219. — Permisul exclusiv pentru căutarea și captarea gazelor se acordă pe o suprafață până la 100 hectare; la formă dreptunghiulară, latura scurtă va fi cel puțin jumătate din latura lungă.

Concesiunea se acordă exploratorului pe o suprafață până la 10 hectare. Durata concesiunii se va fixa în raport cu întinderea perimetrului între 30 și 40 ani.

Pentru conservarea izvoarelor de asemenea gaze se va institui un perimetru de protecțiune, a cărui formă și întindere se va fixă de Minister cu avizul conform al consiliului superior de mine, bazat pe avizul Institutului Geologic al României.

X. Izvoarele minerale și apele mineralizate subterane sau curative în genere

Art. 220. — Pentru explorarea unei regiuni în scop de a descoperi și captă ape din această clasă, Ministerul Industriei și Comerțului acordă un permis exclusiv de explorare. Perimetrul de

explorare va cuprinde o regiune bine definită prin constituțiunea și structura ei geologică. Captarea izvoarelor este obligatorie și se va face după un plan aprobat de Minister.

Art. 221. — Pentru protecțiunea și conservarea izvoarelor și apelor minerale din această clasă, Ministerul, fie din propria sa inițiativă, fie după cererea celor interesați, va institui prin Decret Regal perimetre de protecțiune în interiorul cărora nicio lucrare legată de sol sau subsol nu poate fi începută și executată, decât în urma autorizării dată de autoritatea competentă sau de ministrul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine și pe baza unei anchete speciale.

Nu vor fi autorizate lucrări sau instalațiuni, ce ar avea o influență dăunătoare asupra regimului apelor sau asupra salubrității apelor și stațiunii.

Lucrările, chiar dacă au fost autorizate, pot fi oprite în cursul executării lor, dacă s'ar dovedi că ar avea o influență dăunătoare asupra regimului izvoarelor.

La stabilirea perimetrelor de protecțiune vor fi ascultați proprietarii suprafețelor înglobate în perimetru; ei își vor putea prezenta, în scris sau oral, observațiunile ce ar avea de făcut.

Instituirea perimetrelor de protecțiune se va face de Minister, cu avizul conform al consiliului superior de mine, bazat pe avizul Institutului geologic al României. Această instituire va fi efectuată după distincțiunile următoare :

a) Apele cari cad sub regimul autorizării de Stat, vor avea un singur perimetru de protecțiune;

b) Apele declarate de utilitate publică sunt împărțite de două perimetre : unul intern și altul extern.

Regimul autorizării de Stat. — Captarea și exploatarea izvoarelor minerale cu emergență naturală, se poate face de proprietarul suprafeței, pe care se găsește punctul de emergență al izvorului, sau de alții, sub forma unei concesiuni date de Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al Ministerului Sănătății publice și al consiliului superior de mine.

Concesiunea se acordă prin Decret Regal pe o durată de 30 până la 50 ani.

La expirare, ea va putea fi reînnoită în condițiuni de exploatare ce urmează a fi fixate de Minister.

Art. 223. — Izvoarele minerale, fie cu emergență naturală, fie descoperite prin lucrări de explorare, lacurile și lagunele mineralizate cu nămolurile lor, precum și apele curative în genere, cari prin proprietățile lor prezintă un deosebit interes pentru sănătatea publică și pentru economia țării, pot fi declarate de utilitate publică.

Declararea de utilitate publică, se face din inițiativă Statului sau provocat de alții, prin decret regal, după propunerea ministrului de Industrie și Comerț, cu avizul Ministerului Sănătății publice și al consiliului superior de mine și pe baza unui studiu amănunțit și al raportului unei Comisiuni speciale de anchetă.

Apele și nămolurile concesionate sub regimul autorizării, pot fi declarate de utilitate publică, dacă întrunesc condițiunile de mai sus.

Art. 224. — Exploatarea apelor se face printr-o societate anonimă minieră română, constituită de Stat, după normele legii de față.

Proprietarii suprafeței pe care se găsesc izvoarele și complexul lucrărilor de captare și exploatarea apelor minerale, precum și proprietarii cuprinși în perimetru intern de protecțiune, au drept de a participa, cu numărar, fiecarei categorii cu câte 5 la sută din capitalul social. Repartizarea participării în fiecare categorie se va face proporțional cu suprafețele, cuprinse în perimetru.

Art. 225. — Concesiunea se acordă prin decret regal, pe o durată de 50 ani și pe baza unui caiet de sarcini, urmându-se normele acestei legi.

Caietul de sarcini va prevedea, între altele, obligațiunea ca societatea să execute, într-un termen dat, programul de lucrări pentru captarea apelor și înzestrarea stațiunii cu toate instalațiunile și stabilimentele necesare. Asemenia, el va prevedea obligațiunea de a face observațiuni asupra cliimei și regimului apelor. În primii 10 ani societatea va fi obligată să execute lucrările principale de punere în valoare a apei și a stațiunii.

Art. 226. — Statul va participa la beneficiile întreprinderii după expirarea primilor 10 ani ai concesiunii și după ce se va fi atribuit capitalului un prim dividend de 8 la sută.

Participarea progresivă după importanța suprabeneficiului va fi stabilită în caietul de sarcini.

Proprietarii suprafeței pe care se găsesc izvoarele și lucrările de captare vor primi 15 la sută din partea ce revine Statului ca beneficiu, iar exploratorul, dacă va fi, va primi 10 la sută.

Art. 227. — În limitele perimetrului intern de protecțiune sau în exteriorul lui societatea va putea ocupa, în condițiunile generale ale legii, suprafețele necesare pentru așezarea instalațiunilor și stabilimentelor de orice fel, în strânsă legătură cu exploatarea apei și a stațiunii (băi, sanatorii, hoteluri, instalațiuni de edilitate, parcuri, instalațiuni distractive).

Constituie un drept exclusiv al societății concesionare :

a) Exploatarea apelor minerale și curative și a stabilimentelor de băi pentru care s'a dat concesiunea;

b) Înființarea și exploatarea de sanatorii și alte instalațiuni medicale de orice fel, hoteluri și restaurante, în limitele perimetrului intern de protecțiune;

c) Exploatarea de întreprinderi distractive de orice fel în toată stațiunea balneară.

Exploatarea apelor și băilor se va face direct de societatea concesionară.

Drepturile cuprinse sub b și c pot fi exercitate de societate în asociație cu alții sau pot fi arendate cu autorizarea Ministerului Industriei și Comerțului.

Art. 228. — Utilizarea gazelor sau altor emanățiuni libere sau din ape — pentru alte scopuri decât cele balneare locale, extracțiunea sărurilor din ape, vânzarea nămolului în afară de stațiune, formează obiectul unei concesiuni distincte, cari se va da după normele legii de față, însă numai după aprobarea Ministerului Sănătății.

Concesiunea aceasta se va acordă de preferință societății concesionară; dacă ea nu acceptă, concesiunea poate fi transmisă asupra altei întreprinderi, alese de Stat.

XI. Turba

Art. 229. — Exploatarea turbei se poate face numai cu autorizarea Ministerului Industriei și Comerțului.

Autonormarea va fixa regimul de lucru, în ce privește grosimea ce poate fi extrasă, direcțiunea generală a lucrărilor de extracție, a rigolelor de desecare și alte dispozițiuni tehnice potrivit situațiunii locului.

Pe proprietățile Statului dreptul de exploatarea turbei poate fi acordat, cu avizul conform al consiliului de mine, sub formă de concesiune pe termen de la 5 până la 20 ani, după întinderea turbării și pe baza unui caiet de sarcini, care va prevedea între altele o redevență de 5 la suta din brut.

XII. Masele de roci comune, compacte sau cari formează depozite mobile

Art. 230. — Exploatarea rocilor comune cari sunt lăsate la dispoziția proprietarului suprafeței rămâne, supusă dispozițiunilor acestei legi și regulamentelor întocmite pe baza ei.

Punerea în valoare a maseelor de roci comune aflate pe proprietățile Statului se va face potrivit cu importanța masivului și natura materialului, prin sistemul următoarelor sisteme:

a) Concesionarea pe baza explorării prin permis exclusiv;

b) Concesionarea directă, în regiuni necunoscute, unde rocile formează masive la zi;

c) Arendarea pe termen scurt;

d) Exploatarea prin permise de extracțiune pentru cantități reduse și pe termen scurt.

Ministerul Industriei și Comerțului va stabili situațiunea în care trebuie pusă exploatarea comună masei de roci comune.

Art. 231. — În regiuni necunoscute se poate pe baza explorării acordă concesiuni numai după ce s'a dovedit existența de roci utile, cari pot fi exploatare prin permis exclusiv. Formă obiectul unei exploatare continue.

Permisul exclusiv se acordă pe durata de doi ani cu o singură prelungire pe un an, dacă au fost îndeplinite condițiunile prevăzute în partea generală a legii.

Suprafața perimetrului de explorare nu va depăși maximum de 50 hectare.

Concesiunea se acordă exploratorului pe un perimetru până la maximum 50 hectare. Când forma este dreptunghiulară, latura scurtă va fi cel puțin 1/2 din latura lungă.

Durata concesiunii va fi de cel mult 30 ani.

Întinderea perimetrului de concesiune ca și durata concesiunii vor fi stabilite de Minister, cu avizul conform al consiliului de mine și în raport cu rezultatele explorărilor cu natura materialului de carieră și cu posibilitatea de industrializare a acestui material.

Concesiunea se va acordă pentru exploatarea materialului brut și prelucrarea lui în condițiunile ce s'au prevăde în caietul de sarcini.

Pentru conducerea lucrărilor trebuie delegată pentru fiecare secțiune un inginer și un ajutor de inginer.

Art. 232. — În regiunile unde rocile formează masive la zi, sau unde există cariere deschise, unii cunoscuți, exploatarea acestora masive se va face prin concesione acordată unei întreprinderi alese de Ministerul Industriei și Comerțului și pe baza unui caiet de sarcini, cu avizul conform al consiliului de mine.

Concesiunile de exploatare și industrializare, în orice regiune, s'au acordă mai ales pentru roci cari prin felul materialului, rolul lor industrial și economic prezintă o importanță deosebită (granit, marmoră, serpentină, aragonită, piatră de construcție și de pavaje, pământuri industriale și altele).

Art. 233. — Masele sau depozitele de roci comune cu întrebuințare locală sau regională și cari nu pot forma obiectul unei industrializări, vor fi exploatare prin arendare pe termen de 5 până la 10 ani, pe cale de licitație publică și pe baza unui caiet de sarcini.

Licitația se va face la autoritatea minieră regională.

Art. 234. — Masele de roci comune și depozitele mobile de importanță locală (pietriș, gro-extracțiune, tunbotis, nisip, și altele roci analoge), întrucât nu sunt ocupate prin arendare, pot fi exploatare prin permise de extracție eliberate de autoritatea minieră regională, pentru cantități reduse și pe termen limitat, conform prețurilor ce vor fi fixate prin regulament.

Permisul se eliberează pe baza recepsei de depunerea sumei la casa Statului pentru cantitatea aprobată.

PARTEA TREIA
RECUNOȘTEREA ȘI VALIDAREA
DREPTURILOR CĂȘTIGATE

CAPITOLUL I

Dispozițiuni generale

Art. 235. — Drepturile de orice natură, cari intră în prevederile acestei legi și cari sunt dobândite în diferitele ținuturi ale României înainte de promulgarea Constituțiunii din 28 Martie 1923, în orice mod și prin orice act, cu dată certă, vor fi recunoscute și validate după normele legii de față și sub următoarele condițiuni:

a) Drepturile să fie dobândite cu respectul legilor, decretelor, legi, regulamentelor și ordonanțelor altor dispozițiuni de acest fel cari erau în vigoare la data dobândirii lor;

b) Drepturile reclamate să nu vătăm drepturile pe cari Statul le are prin legea pentru lichidarea bunurilor supușilor străini, foști inamici, din 13 Iunie 1923, precum și prin alte legi, decrete, legi, regulamente, ordonanțe sau prin acte internaționale;

c) Să corespundă unei valorificări a subsoului după distincțiunile de mai jos.

Toate drepturile, cari nu vor fi validate rămân desființate.

Sunt scutite de obligațiunea recunoșterii și validării drepturile asupra terenurilor pe terenurile cari îndeplinesc condițiunile de sub

(Impresă)

b) și cari sunt consolidate sau în curs de consolidare conform legii de consolidare, până la promulgarea acestei legi.

Art. 236. — Oricine a dobândit un drept de orice natură, care intră în prevederile acestei legi, în baza oricărui titlu, înainte de promulgarea Constituției, este obligat să ceară, în timp de un an dela promulgarea prezentei legi, recunoașterea și validarea drepturilor sale.

Vor trebui prezentate la validare și orice contracte sau concesiuni pentru drepturi dobândite dela Stat sau particulari, cu privire, atât la utilizarea produselor miniere brute sau transformate, precum și a produselor secundare rezultate din procedee de industrializare minieră sau de altă natură, cât și la transportul, desfacerea și punerea în valoare a produselor miniere cari cad sub prevederile acestei legi.

În termenul de mai sus, solicitatorul este obligat să prezinte comisiunii de validare, odată cu cererea, decretul sau actele în baza cărora cere recunoașterea acelor drepturi, planurile perimetrelor sau terenurilor asupra cărora există drepturile, precum și orice alte acte cari justifică exercitarea lor.

Cererea de validare va cuprinde numai drepturile dobândite dela acelaș proprietar, sau dela mai mulți proprietari, dacă sunt cuprinși în acelaș act.

Cererea motivată, însoțită de un memoriu în care se va enumera și toate actele, va fi prezentată în dublu exemplar.

Comisiunea va înainta de urgență unul din aceste exemplare autorității miniere regionale.

Întreprinderile cari cad sub prevederile legii din 13 Iunie 1923 sunt obligate să depună și un certificat din partea comisiunii instituite prin acea lege sau a tribunalului, prin care să se arate că situațiunea lor, față de Stat, a fost definitiv lămurită.

Sunt scutiți de obligațiunea de a cere validarea în termen de un an dela promulgarea acestei legi, proprietarii sau posesorii de terenuri asupra cărora pot fi validate drepturi miniere. Ei sunt obligați să ceară validarea acestor drepturi numai dacă și când voesc să execute lucrări miniere pentru valorificarea terenurilor lor.

Art. 237. — Pentru recunoașterea și validarea drepturilor miniere se instituie, unde va fi nevoie, pe lângă fiecare tribunal o comisie de validare, care va judecă în prima instanță toate chestiunile referitoare la recunoașterea și validarea drepturilor arătate mai sus.

Comisiunea va fi formată din prim-președintele tribunalului sau președinte, la tribunalele cu o secțiune, ori înlocuitorul lor, un judecător al tribunalului tras la sorți și un inginer de mine din serviciul Statului sau alt delegat al Ministerului Industriei și Comerțului.

Comisiunea va lucra la sediul tribunalului și va fi prezidată de magistrat, asistată de un grefier sau ajutor de grefă; ea va putea funcționa cu doi membri.

În caz de necesitate, justificată prin numă-

rul cererilor, se va putea înființa prin decret regal, după propunerea ministrului justiției, mai multe comisii de validare pe lângă un tribunal, alcătuite după regulile de mai sus.

Art. 238. — Cererile de validare vor fi publicate în extract în *Monitorul Oficial*, arătându-se numele solicitatorului, al concedenților, obiectul acestor cereri și temeiurile lor. Ele vor fi afișate în sala tribunalului și la primăria comunei în care sunt situate terenurile, întreprinderile sau stabilimentele industriale. Această publicare și afișare trebuie făcută cel puțin cu 15 zile libere înainte de primul termen de judecată.

În comunele rurale notarul va aduce publicațiunea la cunoștința generală într-o zi de sărbătoare, prin bătae de tobă sau alt-mijloc, încheind proces-verbal.

La validare, afară de reclamant și de concedenți, Statul va fi citat prin Ministerul Industriei și Comerțului. Când Statul nu va fi reprezentat, ministerul public va pune concluziuni în numele său.

Comisiunea are dreptul să facă cercetări de orice fel, să facă comisii rogatorii la instanțele judecătorești, să facă și să ordone orice măsuri pe cari le socotește necesare pentru rezolvarea cauzelor ce-i sunt supuse.

Hotărîrea se dă, după debateri sumare, fără opoziție. Ea este supusă numai apelului, în termen de 20 zile dela comunicare, la comisiunea de apel pentru validare.

Când pentru unul și acelaș teren se vor prezenta mai multe cereri de validare sau contestațiuni, comisiunea după ce va constata că există drepturi cari pot fi validate potrivit acestei legi, dar cari sunt contestate, va amâna validarea până ce părțile își vor fi stabilit în chip definitiv drepturile.

Art. 239. — Comisiunea de apel pentru validare se compune din două secțiuni, formate fiecare din câte 5 membri și anume:

Trei consilieri dela Curtea de apel din Capitală, aleși de adunarea generală a instanței;

Un inginer de mine din serviciul Statului, reprezentant al Ministerului Industriei și Comerțului, desemnat de consiliul superior de mine;

Un reprezentant al exploratorilor, exploataretilor și proprietarilor suprafeței, desemnat de consiliul superior de mine dintre aceștia.

Membrii vor fi numiți prin decret regal pe termen de doi ani.

Afară de aceștia vor fi numiți ca supleanți pentru fiecare secție câte doi consilieri dela aceeaș Curte, desemnați tot prin alegere și cari vor înlocui pe magistrații titulari în caz de lipsă sau împiedicare.

Cel mai vechiu în grad dintre magistrați va fi numit președinte al comisiunii. El va face parte din secția I. Repartizarea celorlalți membri între cele două secțiuni se va face prin tragere la sorți de către președinte, observându-se ca fiecare comisiune să aibă alcătuirea de mai sus.

Comisiunea va putea judecă cu trei membri, dintre cari doi magistrați.

Pentru conducerea lucrărilor grefei se vor delega pentru fiecare secțiune câte un grefier și un ajutor dela Curtea de apel din București

(Supliment)

sau dela tribunalul Ilfov. Delegarea se va face de primul-șefedinte al Curții de apel, la cererea șefedintelui comisiei.

In caz de necesitate justificată prin numărul lucrărilor, se va putea înființa prin decret regal și alte secțiuni ale comisiei, alcătuite în acelaș mod.

Art. 240. — Comisiunea de apel va lucra în București la Palatul Justiției în orele ce se vor fixa de Ministerul Justiției. Ea este îndreptățită să facă orice cercetări necesare pentru judecarea cauzelor.

Apelurile vor fi însoțite de toate actele doveditoare și de memoriile scrise, sub sancțiunea de a nu fi ținute în seamă. Ele vor fi repartizate deopotrivă între secțiuni și vor fi judecate în ordinea înregistrării lor.

Hotărîrea se dă după desbateri sumare; ea este fără opoziție și supusă numai recursului înaintea Inaltei Curți de casație, în termen de 20 zile dela comunicare.

In caz de casare, afacerea va fi trimisă comisiei, care o va judeca în secțiuni unite.

Dacă intervine o nouă casare, indiferent de motive, chestiunea va fi judecată definitiv de Curtea de casație, după actele și dovezile prezentate comisiei de apel. Dacă va fi nevoie de întregirea dovezilor, aceasta se va face prin comisunea de apel sau prin instanța judecătorească în circumscripția căreia este terenul, întreprinderea sau stabilimentul.

Drepturile validate vor fi trecute în cărți miniere speciale ținute la tribunal și la autoritatea minieră regională. Cererea de înscriere însoțită de hotărîrea definitivă va fi depusă de partea interesată la tribunal în dublu exemplar, din care unul va fi înaintat, prin grefă, autorității miniere regionale.

Drepturile consolidate sunt supuse obligațiunii de înscriere prevăzută mai sus, în termenul prevăzut de art. 236.

Șefedintele tribunalului sau secțiunii la care se ține registrele va hotărî asupra cererii de înscriere prin o ordonanță.

CAPITOLUL II

Norme pentru validări

SECȚIUNEA I

Explorări

Art. 241. — Permisele acordate pentru explorare de substanțe minerale, în limitele unui perimetru rezervat, vor putea fi recunoscute și validate pe durata pentru care sunt acordate, fără a mai putea fi reînnoite sau preschimbate, decât în condițiunile și cu respectarea normelor prevăzute în prezenta lege.

Permisele de explorare acordate pe perimetre de o așa formă și întindere încât în interiorul fiecăruia nu se poate institui după prevederile prezentei legi o concesiune pentru exploatarea rațională și economică a zăcămintului, vor putea fi repuse în situațiunea creată de această lege. În acest scop se va forma un perimetru de întindere prevăzută la clasa respectivă de zăcăminte, fie din reuniunea mai multor perimetre învecinate, fie prin

extinderea vechiului perimetru de explorare în teritoriul liber.

Permisul de explorare se va acorda după normele și cu obligațiunile prevăzute în lege, fie unuia dintre exploratorii recunoscuți și al cărui perimetru se găsește înglobat în perimetrul nou de explorare, fie unei întreprinderi constituite cu o parte sau cu toți exploratorii cuprinși în noul perimetru de explorare.

Dacă unul dintre exploratorii cuprinși în noul perimetru nu participă la explorarea viitoare, el va fi despăgubit de costul lucrărilor ce ar fi făcut pe perimetrul său, și i se va recunoaște un drept de participare la instituirea concesiunii, în conformitate cu dispozițiunile legii de față.

Despăgubirea pentru costul lucrărilor se va stabili conform art. 66 și următorii din această lege.

Art. 242. — Permisele liberate pe perimetru de explorare, cari înconjoară o concesiune în exploatare normală și cari sunt deținute de concesionarul respectiv ca o acoperire a exploatării sale, sunt valabile pe termen de un an dela data reînnoșterii permisului. În acest interval concesionarul titular al permiselor poate să-și formeze din vechile perimetre de explorare unul sau mai multe perimetre de forma, întinderea și orientarea prevăzută în legea de față și să facă cererea convenită pentru obținerea permisului exclusiv.

Acest permis i se va putea acorda numai în condițiunile legii de față.

Acolo unde proprietarul suprafeței avea folosința subsolului pentru substanțele minerale ce erau lăsaie la libera și exclusivă sa dispoziție, și unde exploatează singur zăcămintul respectiv, el va avea un drept de preferință la acordarea permisului exclusiv pe proprietatea sa. Dreptul de preferință i se acorda în intervalul de un an dela validarea dreptului său de exploatare.

SECȚIUNEA II

Exploatări

Concesiuni.

Art. 243. — Concesiunile miniere de exploatare cari întrunesc condițiunile art. 235 și cari erau în exploatare normală la promulgarea Constituției vor fi recunoscute și validate în condițiunile și pe durata pentru cari s'au acordat, fără a putea trece de 50 ani dela promulgarea Constituției.

Art. 244. — Pentru concesiunile miniere, — afară de ac-le referitoare la bitumene, — cari nu au fost puse în exploatare până la data promulgării legii de față se acorda un termen de cinci ani pentru a pune mina în exploatare normală.

Pentru concesiunile la cari exploatarea, la promulgarea prezentei legi, este oprită, se acorda în acelaș scop un termen de doi ani pentru a pune mina în exploatare normală.

În ambele cazuri termenul se socotește dela promulgarea acestei legi.

Aceste termene se pot prelungi de Ministerul Industriei și Comerțului cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Drepturile cari rezultă din concesiunile

căroră li se poate acordă acest termen vor fi admise în principiu la validare; numai după ce se va stabili că îndeplinesc condițiunile art. 235.

Dacă în termenul acordat se va face o exploatare normală, aceste drepturi vor fi validate definitiv pe toată durata contractului, fără a întrece 50 de ani dela promulgarea Constituției.

Proprietari.

Art. 245. — Drepturile privitoare la exploatarea miniere existente la promulgarea Constituției și cari erau făcute de proprietarii suprafeței se respectă pe durata prevăzută în lege pentru clasa respectivă de zăcământ.

Proprietarul suprafeței, dacă se găsește în condițiunile art. 246, are deasemenea dreptul de a dispune de mină când concesiunea expiră înainte de termenul prevăzut de lege pentru clasa respectivă de zăcământ. În acest caz dreptul său va dură până la expirarea aceluia termen.

Proprietarii terenurilor neconcesionate și neexploatate la promulgarea Constituției și cari sunt situate într-o comună pe teritoriul căreia la 1 August 1914, sau de atunci până la promulgarea acestei legi, a fost o exploatare normală și pentru aceeași substanță minerală ca aceea din subsolul proprietății lor, au dreptul să dispună de terenurile lor pe durata prevăzută de lege pentru clasa respectivă de zăcământ.

Dacă exploatarea este în apropierea hotărului comunei, vor beneficia de dispozițiunile alineatului precedent și proprietarii terenurilor situate în comuna vecină, în cuprinsul unui cerc cu raza de 1.000 metri socotiți în linie dreaptă dela lucrarea subterană cea mai apropiată de hotar.

Art. 246. — Drepturile prevăzute pentru proprietari în această parte a legii vor fi recunoscute și validate numai dacă după legile în vigoare la promulgarea Constituției zăcământul eră lăsat la libera și exclusivă dispoziție a proprietarului suprafeței.

Dispozițiuni diverse.

Art. 247. — Neîndeplinirea obligațiunii de a exploata atrage după sine desființarea dreptului recunoscut concesionarilor. Această desființare se hotărăște de justiție. Chemarea în judecată va fi precedată de o somațiune făcută cu șase luni.

Art. 248. — În ținuturile unde, până la promulgarea Constituției, cărbunii erau considerați ca o dependență a suprafeței și unde la acea dată se află o mină în exploatare normală, proprietarul exploatare sau întreprinderea sunt obligați, în cazul când perimetrul n'a fost delimitat, să-și formeze în jurul minei, cu respectarea normelor acestei legi, un perimetru în care înțelege să-și exercite drepturile de exploatare.

Art. 249. — Constatarea rezultatelor lucrărilor efectuate, cari dau drept la validare, se va face de către autoritatea minieră regională prin proces-verbal. Asupra acestor constatări, Institutul Geologic al României va fi chemat să-și dea avizul. Hotărirea comisiei de validare sau a comisiei de apel se va întemeia pe avizul Institutului Geologic, în ce privește rezultatele lucrărilor.

Art. 250. — Toate terenurile devenite libere, prin expirarea termenului pentru care au fost validate drepturile, împreună cu instalațiunile aflate pe ele intră în patrimoniul minier al Statului, libere de orice sarcină și orice obligațiune, fără despăgubire, în condițiunile și după normele fixate în legea de față. Dacă proprietarul suprafeței are vreun drept asupra instalațiunilor, Statul le poate reține, acordând despăgubirile convenite, iar în caz de neînțelegere despăgubirile se vor fixa conform art. 66 și următorii.

Prin regulament se va fixa obiectele ce pot fi ridicate fără a împiedică continuarea exploatarei.

SECȚIUNEA III

Dispozițiuni speciale pentru bituminie

Concesiuni.

Art. 251. — Concesiunile cari intrunesc condițiunile art. 235 și cari la promulgarea Constituției erau în exploatare normală, vor fi recunoscute și validate pe durata contractului, fără a putea depăși termenul de 50 ani dela promulgarea Constituției.

Concesiunile în exploatare aflate la promulgarea Constituției în perioada prelungirii contractului, sau în prima perioadă de concesiune și la care dreptul de prelungire s'a exercitat după legile în vigoare, vor fi validate și pentru perioada de prelungire a contractului.

Concesiunile în exploatare, aflate la promulgarea Constituției în prima lor perioadă și la cari prelungirea a fost cerută, dar n'a fost încă obținută, vor fi validate și pentru perioada de prelungire sub regimul clauzelor din contract, însă cu obligațiunea de a plăti Statului o taxă proporțională de 4% din producțiunea brută obținută în perioada de prelungire.

Această taxă va fi suportată de exploatare și de redevențieri în proporția drepturilor lor din contracte.

Partea ce revine proprietarului suprafeței rămâne în sarcina exploatareului.

Dispozițiunile din alineatele precedente se aplică în total și concesiunilor cari erau în exploatare normală la 15 August 1916 sau în urma acestei date.

Art. 252. — Drepturile concesionarului exploatare vor fi recunoscute și validate în condițiunile de mai sus, pentru toate terenurile ce are în concesiune și cari sunt situate în comuna unde se găsește exploatarea sa. Aceste drepturi vor putea fi de asemenea validate pe durata prevăzută în contracte, fără a putea trece de 50 ani dela promulgarea Constituției.

Art. 253. — Concesiunile privitoare la terenuri cari nu sunt puse în exploatare și cari sunt situate în comune unde concesionarul nu are o exploatare normală vor fi recunoscute și validate după normele următoare:

Dacă intrunesc condițiunile prevăzute de art. 235, cererile de validare vor fi declarate admisibile. În urma acestei declarări concesionarii vor avea un termen în care sunt obligați să execute lucrările necesare pentru punerea în valoare a subsolului.

Acest termen va fi durata contractului, fără a fi mai lung de 10 ani dela promulgarea acestei legi.

Dintre concesiunile prevăzute în aceste articole nu pot fi admise la validare acelea cari cad sub prevederile art. 19 al legii din 1904 pentru regularea și consolidarea drepturilor de a exploata petrol și ozocherită pe proprietățile particulare (art. 79 al legii din 1913), afară de cazul când concesionarul nu declară în instanță să-și exercite obligația de plata redevenței.

Art. 254. — Validarea definitivă a concesiunilor declarate admisibile se va face numai dacă în termenul acordat concesionarul va avea pe acele terenuri o exploatare normală.

Dacă această obligațiune este îndeplinită, vor putea fi validate drepturile concesionarului și asupra celorlalte terenuri pe cari el le-ar avea în aceeași comună.

Concesiunile din această categorie vor plăti redevența de 4% prevăzută la art. 251.

Proprietari.

Art. 255. — Drepturile proprietarilor de terenuri, cari aveau la promulgarea Constituției exploatare proprii de petrol sau alte bitumine vor fi recunoscute și validate pe durata maximă prevăzută în lege la această clasă de zăcăminte.

Drepturile proprietarului care exploatează terenul său vor fi recunoscute și validate în condițiunile de mai sus pentru toate terenurile ce mai posedă în comuna unde se găsește exploatarea sa.

Dispozițiunile din alineatele precedente se aplică în totul și proprietarilor cari aveau o exploatare normală la 15 August 1916 sau în urma acestei date.

Proprietarul suprafeței dacă se găsește în condițiunile art. 246 are dreptul de a dispune de terenurile sale pe timpul ce mai rămâne dela încetarea din orice motiv a concesiunii, până la expirarea termenului fixat de lege ca durată maximă a concesiunii pentru clasa de zăcămint.

Art. 256. — Proprietarii terenurilor cari nu erau concesionate și nu erau în exploatare la promulgarea Constituției, dar cari sunt situate într-o comună pe teritoriul căreia, la 1 August 1914, sau în urma acestei date, a fost o exploatare normală, au drept să dispună de petrolul și alte bitumene din terenurile lor până la expirarea termenului prevăzut de lege ca durată maximă pentru această clasă de zăcăminte.

Dacă exploatarea este în apropierea hotărului comunei, vor beneficia de dispozițiunile alinațului precedent și proprietarii terenurilor situate în comuna vecină în cuprinsul unui cerc cu rază de 1.000 metri socotiți în linie dreaptă dela ultima sondă sau puț în exploatare.

De aceleași drepturi se vor bucura și proprietarii terenurilor pe cari au fost exploatare prin puțuri, dacă au fost înscrise la autoritatea minieră, sau dacă n'a trecut mai mult de 10 ani dela încetarea lucrărilor de exploatare.

Concesiunile și terenurile considerate ca drepturi câștigate conform cu dispozițiunile cuprinse în Cap. I și Cap. II de sub Partea treia a prezentei legi rămân sub regimul liberei tranzațiuni până la expirarea termenului prevăzut pentru clasa respectivă de zăcămint.

Art. 257. — Dispozițiunile articolelor 247 și următorii, secțiunea II, se aplică și la bitumine.

CAPITOLUL III

Dispozițiuni diverse

Art. 258. — Asociațiunile de exploatare minieră, în care participarea la averea asociațiunii este constituită prin părți, sunt obligate— pentru a li se putea recunoaște și valida drepturile— să se transforme, în termen de trei ani dela promulgarea acestei legi, în societăți anonime miniere române, constituite după regulile codului comercial român și ale legii de față.

În caz de neîndeplinire, Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine, va lua prin o deciziune dispozițiuni pentru lichidarea asociațiunii și constituirea unei societăți miniere, în conformitate cu legea.

Persoanele morale cari au exploatare supuse acestei legi, sunt obligate ca în termen de doi ani să se conformeze în totul dispozițiunilor ei.

Fac excepție asociațiunile făcute de săteni atât timp cât ei nu cedează drepturile lor decât la săteni și întrucât excepția va fi aprobată de consiliul superior de mine.

În ce privește micile exploatare miniere (aur, argint, cupru, plumb, etc.), făcute de muncitorii și sătenii din munții apuseni și din regiunea Baia-Mare, se va întocmi un regulament special, prin care menținându-se actualul regim de exploatare se vor prevedea și condițiunile și modalitățile necesare pentru o mai bună valorificare a produselor exploatării lor.

Art. 259. — Drepturile obținute dela Stat prin contracte speciale pentru valorificarea bunurilor lui miniere și cari nu au forma și caracterul unei concesiuni instituite în baza legilor și regulamentelor în vigoare la data încheierii acestor drepturi, se pun în situațiunea concesiunilor acordate, conform legii de față.

O deciziune ministerială va determina perimetrele, redevența și termenul.

Art. 260. — Actele sau formalitățile de orice fel, privitoare la drepturi miniere dobândite dela particulari și cari sunt contrarii dispozițiunilor Constituției și legii în vigoare la data încheierii sau efectuării lor, sunt isbite de nulitate. Ministerul Public va cere să se constate nulitatea lor.

Art. 261. — Reprezentanții incapabililor vor fi abilitați pentru orice fel de acte referitoare la drepturile miniere ale acestora de către judecătorul de ocol al domiciliului lor.

Art. 262. — Validarea are de obiect numai fixarea drepturilor prevăzute la art. 235 pe cari le au concesionarii și proprietarii terenurilor în raporturile lor cu Statul, față de dispozițiunile art. 19 din Constituție.

Raporturile dintre concesionari, proprietari sau alte persoane rămân supuse dreptului comun.

Concesiunile neconsolidate sunt supuse legii de consolidare, cari rămân în vigoare în tot ce nu e contrariu acestei legi. Aceste concesiuni sunt însă supuse obligațiunii de a cere validarea în termenul fixat de lege.

Termenul de un an, prevăzut de art. 236, va putea fi prelungit în caz de necesitate de către Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Prelungirea nu va putea fi dată decât cel mult pentru un an.

Dreptul de a exploata petrolul și ozocherita pe proprietățile particulare rămâne drept real mobilier, potrivit legii de consolidare până la reintrarea terenului în patrimoniul Statului. El este supus publicității prevăzute de legea de consolidare.

Art. 263. — Înștiințările, chemările, citațiile, procedura în genere la autoritățile sau instanțele prevăzute de această lege, se vor face pe cale administrativă. Procedura la comisiunile de validare și la Curtea de casație se va face prin portărei.

Cererile de validare vor fi însoțite de recepisa pentru plata unei taxe de 1.000 lei.

Art. 264. — În caz când registrele de transcriere, prevăzute de legea de consolidare, au pierit sau au fost distruse, și dacă nu există nici actele ce au fost transcrise, data transcrierii se va stabili în modul următor:

a) Pentru actele autentice și actele sub semnătură privată cu dată certă, va fi socotită ca dată de transcriere data autentificării sau data certă a actului;

b) Pentru actele sub semnătură privată, fără dată certă, data transcrierii va fi stabilită de tribunale după chemarea părților și cu ajutorul elementelor procurate de ele. Cererea în acest sens va fi publicată în *Monitorul Oficial* și în un ziar din localitate și va fi afișată și la primăria respectivă.

Cei interesați sunt în drept a face contestație ori să-și prezinte întâmpinările lor la ziua fixată pentru rezolvarea cererii.

Hotărârea tribunalului e supusă numai apelului în termen de 15 zile dela comunicare. Apelul poate fi depus la grefa tribunalului. Curtea de apel va judeca de urgență și fără opoziție, cu recurs în 15 zile dela comunicare.

Art. 265. — Toate contractele miniere (petrolifere) cari au obținut aprobarea cerută de decretul-lege No. 2.447 și cari se vor liberă după promulgarea acestei legi, vor trebui transcrise în registre speciale de petrol, în termen de trei luni dela promulgare.

Transcrierea făcută înăuntrul acestui termen va avea prioritate asupra oricărei alte transcrieri de contracte posterioare legii de față și privitoare la aceeași concesiune.

Dacă au fost depuse la Minister spre aprobare mai multe contracte relative la aceeași

concesiune, prioritatea între ele se va regula după data introducerii lor la Minister, dacă ele vor fi transcrise în termenul de mai sus.

Art. 266. — Consiliul de mine și comisiunile instituite prin prezenta lege pot lucra și în vacanțe.

Art. 267. — Deciziunile Curții de casație date în aplicarea acestei legi sunt fără opoziție.

Art. 268. — Pentru salubritatea și diverse îmbunătățiri în regiunile miniere se va constitui un fond alimentat de Stat și din contribuțiunile întreprinderilor.

Un regulament va fixa normele de alimentare și de întrebuințare a acestui fond.

Art. 269. — Mașinile, unelte și orice aparate și materiale necesare la explorarea și exploatarea minelor și la prelucrarea produselor miniere vor fi scutite de orice drept de vamă, întrucât ele se introduc de exploatare pentru trebuințele minei sale și dacă acele mașini, unelte, etc., nu se fabrică în țară, pe temeiul avizului comisiunii industriale.

Art. 270. — Pentru aplicarea diferitelor părți ale acestei legi se va întocmi de către Ministerul Industriei și Comerțului regulamente cari vor dezvoltă și vor lămurii în amănunt principiile și dispozițiunile ei.

Ministerul și toate autoritățile miniere sunt datoare a se pronunța în cel mult 30 zile — dacă alt termen nu s'a prevăzut — asupra oricăror cereri ce li se vor fi adresat, cu privire la chestiunile cuprinse în legea minelor.

Ministerul Industriei și Comerțului, pentru înlesnirea și celeritatea formalităților poate dispune ca inserarea deferitelor publicațiuni ordonate de legea de față să se facă, la necesitate și în alt organ de publicitate, care să înlocuiască *Monitorul Oficial*. Ministrul va stabili aceasta prin decizie publicată în *Monitorul Oficial*.

Toate taxele și amenzile prevăzute în corpal legii vor putea fi modificate, potrivit cu schimbările valutare, prin o decizie a Ministerului Industriei și Comerțului, dată cu avizul conform al consiliului superior de mine.

Art. 271. — Toate legile, decretule-lege, regulamentele, ordonanțele, deciziunile sau orice alte dispozițiuni în vigoare pe teritoriul României, cari sunt contrare acestei legi, sunt desființate.

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința dela 27 Iunie anul 1924 și s'a adoptat cu unanimitate de una sută treizeci și patru voturi.

Președinte, M. G. Orleanu.

(L. S. A. D.).

Secretar, Petre P. Gârboviceanu.

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 28 Iunie anul 1924 și s'a adoptat cu majoritate de șasezeci și șase voturi contra două.

Președinte, M. Pherekyde.

(L. S. S.)

Secretar, Sima Niculescu.

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată în *Monitorul Oficial*.

Dat în București, la 3 Iulie 1924.

(L. S. St.)

FERDINAND

Ministrul justiției,
G. G. Mărzescu.

Ministrul industriei și comerțului,
Tancred Constantinescu.